

STUDIU ISTORICO - ARHITECTURAL

București, sector 2, str. Aurel Vlaicu nr. 34, cod poștal 020097

BENEFICIAR

Filiala Teritorială a
Ordinului Arhitecților din România

AUTOR

arh. Petru MORTU - specialist M.C.C.P.N.

ELABORATOR

S.C. 3 ad PUNCT S.R.L

str. Gârlei nr. 8, sector 1, București, cod poștal 013723
tel: (004.021)233.36.88, e-mail treiadpunct@yahoo.com

STUDIUL ISTORICO - ARHITECTURAL

Stabilirea valorilor istorice, arhitecturale și urbanistice ale imobilului din
strada Aurel Vlaicu, nr. 34

PIESE SCRISE:

1.	Obiectul studiului.....	p. 3
2.	Notă metodică	p. 3
3.	Regimul juridic de protecție.....	p. 4
4.	Evoluția contextului urban	p. 5
	4.1. Secolul al XIX-lea	p. 5
	4.2. Secolul al XX-lea	p. 8
5.	Analiza fondului construit.....	p. 12
	5.1. A doua jumătate a sec. al XIX-lea	p. 12
	5.2. Începutul secolului al XX-lea	p. 13
	5.3. Perioada interbelică.....	p. 14
	5.4. Perioada comunistă.....	p. 16
	5.5. Perioada post-comunistă	p. 17
6.	Evoluția imobilului	p. 18
7.	Analiză arhitecturală	p. 25
8.	Modificări ale soluției și degradări	p. 28
9.	Concluzii	p. 30
10.	Recomandări	p. 31
11.	Recomandări privind clasarea imobilului din strada Aurel Vlaicu, nr. 34.....	p. 31
12.	Sursa ilustrațiilor.....	p. 34
13.	Bibliografie	p. 35

PLANȘE:

1. **Regimul juridic de protecție.**
2. **Vechimea fondului construit**
3. **Încadrarea stilistică a fondului construit**

ANEXĂ:

1. **Regimul juridic de protecție.**
2. **Fișa analitică de evaluare a monumentului istoric** (anexa nr. 2 la norma metodologică din 18.04.2008 de clasare și inventariere a monumentelor istorice). **Strada Aurel Vlaicu nr. 34.**

1. Obiectivul studiului

Scopul cercetării este de a fundamenta din punct de vedere istoric, arhitectural, urbanistic și memorial valorile imobilului din str. Aurel Vlaicu nr. 34 în vederea clasării în Lista Monumentelor Istorice (L.M.I.). Inițiativa studiului aparține Filialei Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România.

2. Notă metodică

Pentru stabilirea valorilor imobilului au fost folosite informații conținute de ghiduri ale orașului, planuri istorice, documente de arhivă, publicații și studii de specialitate care fac referire la obiectul și zona analizată. Cercetarea a pus în discuție în special transformările la care zona a fost supusă în prima parte a secolului al XX-lea, perioada de constituire a ei și valorile construcției din strada Aurel Vlaicu nr. 34.

- Pentru perioada mijlocului secolului al XIX-lea sursa principală de studiu au constituit-o planurile realizate de inginerii austrieci Borroczyński și Jung. Intervalul cuprins între 1850 și 1900 este acoperit de reprezentările grafice realizate de maiorul Dimitrie Papposoglu și planul topografic realizat de Institutul Geografic al Armatei pentru Primăria Orașului București. Pentru începutul secolului al XX-lea un suport sigur a fost oferit de planul definitivat în 1911. După acest an, pentru evoluția tramei stradale, au fost folosite ghidurile orașului editate în 1921, 1934, 1938, 1941, 1962. Informații legate de parcelar și fondul construit au putut fi înregistrate de planurile topografice ale orașului actualizate în 1960, 1978, 1991.
- Pentru operațiunile urbane desfășurate de-a lungul timpului cu trimitere la constituirea parcelării Ioanid, la trasarea bulevardului Dacia și la sistematizarea străzii Aurel Vlaicu (Țăranilor) au fost folosite informațiile deținute de fondurile arhivelor naționale (Arhivele Naționale – Direcția Municipiului București, Serviciul Alinieri).
- Arhiva Primăriei Municipiului București – Direcția Tehnică, fondul sectorului 1 a furnizat informații despre imobilul din strada Aurel Vlaicu nr. 34 privitoare la proprietarii acestuia, intențiile de parcelare ale terenului și construcțiile realizate pe teren. Informații prețioase despre etapele constructive au fost puse la dispoziție de domnul Mădălin Ghigeanu. Acestea fac referire la momentul supraetajării construcției analizate.
- Bibliografia parcursă a urmărit aceleași direcții: cea de analiză a cadrului urban și cea care face referire la imobilul studiat. Pentru primul caz informații precise sunt furnizate de

cartea lui Nicolae Lascu, *Bulevardele bucureștene până la primul război mondial*¹ și cea a Cristinei Woinaroski *Arhitectură bucureșteană – secolul 19 și 20. Lotizarea și Parcul Ioanid*². O sursă bine documentată în ceea ce privește evoluția regulamentelor urbanistice aplicabile în București este lucrarea de doctorat a aceluiași Nicolae Lascu³.

Pentru studiul arhitecturii perioadei interbelice cartea d-nei Luminița Machedon scrisă împreună cu Ernie Scoffham⁴ devine una de referință. Acesteia i s-au mai adăugat alte publicații apărute cu ocazia unor expoziții care au avut în prim-plan personalitatea unor arhitecți reprezentativi ai perioadei interbelice⁵.

Cea de-a doua direcție urmărită se referă la imobilul analizat. În acest caz informațiile se bazează pe cartea publicată de Ana Gabriela Castelo, Branco Dos Satos și Horia Georgescu⁶ unde apar informații utile, inclusiv planurile construcției realizate de Tiberiu Niga. Dintre sursele bibliografice parcurse nu trebuie uitate textele publicate în revista „Arhitectura” de Mădălin Ghigeanu⁷ și Simina Stan⁸ unde este descrisă activitatea profesională a arhitectului Tiberiu Niga, unul dintre cei mai prolifici arhitecți ai perioadei interbelice.

3. Regimul juridic de protecție [planșa 1 și anexa 1]

Cadrul legislativ și documentațiile tehnice de urbanism protejează imobilul studiat după cum urmează:

1 Nicolae Lascu, *Bulevardele bucureștene până la primul război mondial*, București, Simetria, 2011.

2 Cristina Woinaroski, et. al., *Arhitectură bucureșteană – secolul 19 și 20. Lotizarea și Parcul Ioanid*, București, Simetria, f.a.

3 Nicolae Lascu, *Legislație și dezvoltare urbană. București 1931 – 1952*, teză de doctorat, conducător științific Alexandru Sandu, București, I.A.I.M., 1997 (mms.).

4 Luminița Machedon, Ernie Scoffham, *Romanian Modernism. The Architecture of Bucharest, 1920 - 1940*, Massachusetts, The Mit Press, 1999

5 Horia Creangă, Haralamb Georgescu, Marcel Iancu.

6 Ana Gabriela Castelo, Branco Dos Satos, Horia Georgescu, *Modernism in Bucharest*, Salzburg, 2011.

7 Mădălin Ghigeanu, *Profil de excelență în arhitectura interbelică românească*, în „Arhitectura” nr. 5/2011.

8 Simina Stan, *Dosar de proiect Tiberiu Niga*, în „Arhitectura nr. 5/2011, pp. 90-121.

- Lista Monumentelor Istorice⁹ conține mai multe imobile a căror rază de protecție¹⁰ include sau intersectează limitele imobilului din str. Aurel Vlaicu nr. 34.

Totodată imobilul este inclus în „situl I” al orașului București delimitat de străzile: Splaiul Independenței – str. Vasile Pârvan – str. Berzei – str. Buzești – str. Sevastopol – str. Grigore Alexandrescu – str. Polonă – str. Mihai Eminescu – str. Traian – str. Popa Nan – str. Țepeș Vodă – str. Traian – str. Traian – str. dr. Maximilian Popper – str. Anton Pan – Bd. Mircea Vodă – Bd. Corneliu Coposu – str. Halelor.

- Planul Urbanistic Zonal – Zone Construite Protejate Municipiul București (H.C.G.M.B. nr.279/2000) include imobilul în Zona Protejată nr. 13 „Bulevardul rezidențial Dacia” care unește Piața Romană cu Calea Moșilor.

4. Evoluția contextului urban

4.1. Secolul al XIX-lea

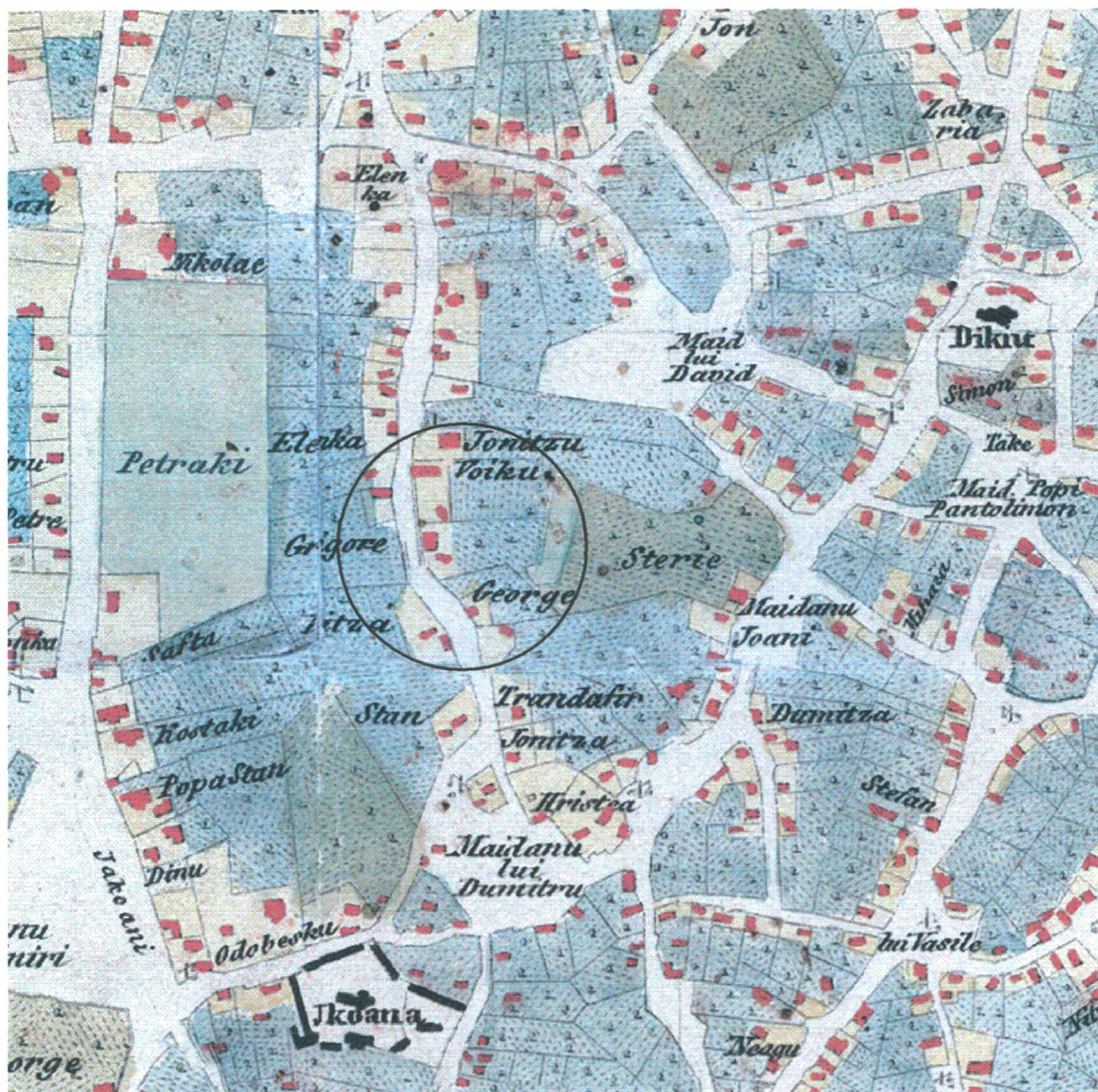
Informații credibile despre zonă sunt furnizate de planul maiorului Borroczyrn realizat la mijlocul secolului al XIX-lea. Ulițele figurate au un contur neregulat neexistând preocupări pentru alinierea parcelelor sau definirea unui traseu constant, lucru firesc atâta timp cât caracterul rural al orașului, în special zonele periferice ale sale, este des menționat de contemporani sau istoriografi. „Se clădia la orașe, cum se clădia și la sate, fără să-i pese proprietarului, nici autorității comunale de liniă ori regulă”¹¹. Ulițele mai importante ale zonei sunt: cea a lui Dumitru, a Precupeților și a lui Odobescu¹² cele care corespund actualelor străzi Aurel Vlaicu, Mihai Eminescu și Icoanei. De-a lungul acestor căi de circulație sau la intersecția lor sunt marcate maidanele, spații reprezentative ale Bucureștiului medieval. La intersecția uliței Dumitru cu cea a lui Odobescu, în apropierea Bisericii Icoanei, este figurat „Maidanul Flăcăului Dumitru”, iar mai spre nord, tot pe ulița Odobescu „Maidanul Ioanii Toma”. Tot spre nord, în apropierea bisericii Dichiu mai apar maidanele „Popii Pantelimon”, a lui Ceauș David și al „Preotesei Văduva”. Pe aceste maidane, sau la răspântia unor străzi mai puțin importante sunt figurate mai multe

9 Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 bis, din 1 octombrie 2010.

10 Definită de art. 59 din Legea 422 din 18 iulie 2001, (republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 938 din 20.11.2006) privind protejarea monumentelor istorice „Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 8 se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane...”.

11 G. I. Ionescu-Gion, *Istoria Bucureștilor*, București, I.V. Socecu, 1899, p. 344.

12 Denumirile sunt cele trecute în planul întocmit în 1856 de Friedrich Jung.

[1] Planul R.A. Borroczyn (1852). Se observă structura urbană cu străzi neregulate și multe maidane.

puțuri de apă fapt care arată că în zonă pânza freatică era la o cotă ridicată. Urmărind caracteristicile terenului trebuie menționată și „groapa de nisip” din spatele terenului analizat utilizată de mahalagii pentru construcția caselor.

Terenurile au suprafețe generoase și sunt plantate cu viță de vie sau pomi fructiferi. Parte orientată spre stradă este destinată locuinței și anexelor gospodărești. Proprietarii acestora, nu au origini cunoscute înscriindu-se într-o structură socială diversă specifică zonelor de periferie. Apar menționați, măcelari, dulgheri, cârciumari, un pantofar, un cofetar, dar și o doctoriță.

Administrativ, zona se afla în ocolul al III-lea, boiaua Galbenă, mahalaua Icoanei (Ceauș David). Catagrafia realizată în 1838 notează pentru mahalaua Ceauș David 663 de „suflete”¹³

13 Florian Georgescu, *Aspecte privind împărțirea administrativă și evoluția demografică din București anilor 1831-1848*, în „Materiale de Istorie și Muzeografie”, III, Muzeul de Istorie a Orașului

ce stăteau în 162 de case. Comparația cu celelalte mahalale ale culorii de Galben arată că aceasta era una cu o populație destul de numeroasă¹⁴. O descriere făcută de George Costescu configurează într-u câtva limitele mahalalei „sub Dichiu, se lăsa spre centru mahalaua *Ceaușu-David* care cuprindea și locurile din jurul bisericii Popa-Chițu până-la „Crucea cea căzută” din str. Toamnei și se întindea apoi spre stânga până la lacul Icoanei și la Schitul călugărilor dela Muntele Athos (azi *Schitul Darvari*), și mai jos pe strada Armașului până spre maidanul Poștei de la Pitar Moșu”¹⁵. În timp limitele mahalalei se micșorează, iar către sfârșitul secolului denu-mirea de mahala se schimbă în occidentalul suburbie. Ghidul străzilor din 1907 definea limitele suburbiei Icoanei care erau date de străzile: Romană (Mihai Eminescu), Căruțașilor (Alec Russo), Icoanei și Polonă¹⁶.

Planul redactat de Dimitrie Pappasoglu în 1871 arată o tramă stradală cu caracteristici similare epocilor anterioare: tramă neregulată, țesut difuz, terenuri agricole cu suprafețe mari. Modificări importante se petrec în jurul gropii de nisip. Aceasta nu mai este cuprinsă între parcelele unor particulari ci este înconjurată de circulații publice, menționând aici strada Gropilor și pe cea a Căruțelor. Apariția străzilor perimetrare arată activitatea constructivă intensă desfășurată aici cu implicații asupra structurii reliefului.

După 1880 procesul de urbanizare al zonei, ba chiar a întregului oraș, cunoaște transformări rapide care se reflectă în structura tramei stradale. Sunt impuse aliniamente rectilinii, secțiuni constante ale carosabilului, se pavează cu piatră străzile astfel încât în decurs de câteva decenii imaginea orașului medieval cu ulițe șerpuite pline de praf este abandonată. Această situație este confirmată de planul realizat de Institutul Geografic al Armatei pentru Primăria Orașului București la finele secolului al XIX-lea, dar și de planurile de aliniere ale străzilor păstrate în fondurile Arhivei Naționale – Direcția Municipiului București.

Analiza planului realizat între 1895 și 1899 surprinde trama stradală conturată de străzile Țăranilor (Aurel Vlaicu), Romană (Mihai Eminescu), și Icoanei. Proprietățile, dezvoltate în adâncime au frontul spre stradă îngust, după un tipar specific zonei rurale. Această

București, București, p. 85.

14 Din păcate limitele mahalalelor sunt destul de vag cunoscute așa încât nu se poate aprecia cu exactitate raportul între suprafața mahalalei și numărul celor care o locuiau. Dintre cele 18 mahalalele ale culorii de Galben un număr mai mare de locuitori era înregistrat în mahalalele: Batiștea, Oțetari, Armeni și Olari, Silvestru, Sf. Visarion și Sf. Vasile.

15 George Costescu, *Bucureștii vechiului regat*, București, Editura Universul, 1944, p. 20.

16 Cristina Woinaroski, et. al., *Arhitectură bucureșteană – secolul 19 și 20. Lotizarea și Parcul Ioanid*, București, Simetria, f.a, p. 13.

[2] Planul Orașului București (1895-1899). Se văd intențiile Primăriei de sistematizare a tramei stradale. caracteristică este vizibilă și prin modul de folosire. În partea din spate, jumătate din suprafața totală a parcelei sau chiar mai mult este destinată activităților agricole, iar spre stradă este organizată locuirea.

O privire asupra zonei arată două mari suprafețe de teren libere de construcții. La vest de strada Țăranilor se află proprietatea lui George Ioanid(e), unde câteva decenii mai târziu se va realiza parcul ce va purta numele acestuia și la est terenul comunei unde funcționa crematoriul de gunoaie dezvoltat pe locul fostei gropi de nisip.

Detalii despre strada Țăranilor sunt furnizate și de planul de aliniere al acesteia redactat în luna mai a anului 1886¹⁷. Prospectul străzii este stabilit la 12 m și toate colțurile intersecțiilor sunt teșite pe o dreaptă perpendiculară pe bisectoarea unghiului celor două străzi.

4.2. Secolul al XX-lea

Cele mai importante modificări urbanistice, care și-au pus amprenta în mod categoric asupra zonei studiate sunt cele petrecute la începutul secolului al XX-lea, cu referire directă la

17 A.N. – D.M.B., P.M.B., Fond Alinieri, Planul 234. A fost aprobat de Consiliu Comunal în 7 februarie 1898.

[3] Planul orașului București (1911). Se observa primul segment al bulevardului „Nou” (Dacia).

bulevardul Dacia și parcelarea Ioanid.

În iunie 1909 Consiliu Comunal aprobă prin două decizii realizarea „Bulevardului Nou”. Prima etapă a acestuia este legată de decizia primăriei de a cumpăra terenul deținut de moștenitorii lui George Ioanid și de realizarea parcului. Această intenția a dus la modificări ale prospectelor străzilor adiacente și trasarea unor noi străzi. Între aceste operațiuni se numără și configurarea unui segment al viitorului bulevard (limita de nord a parcelării). O a doua etapă se referă la aprobarea realizării unei noi artere care avea să străbată orașul de la est la vest unind Gara de Nord cu Gara Obor, dublând în mare parte veche strada îngustă și cu traseu sinuos Romană (Mihai Eminescu). Segmentul cuprins între Piața Romană și strada Icoanei împreună cu proiectul parcelării au fost aprobate de Consiliu în 8 iunie 1909, pentru ca în noiembrie, același an, să fie confirmată deschiderea porțiunii dintre Piața Romană și Calea Griviței¹⁸. În iunie 1912 este votată deschiderea porțiunii de bulevard cuprinsă între strada Țăranilor (Aurel Vlaicu) și Calea Moșilor¹⁹. Operațiunea extrem de amplă afectează un număr mare de proprietăți propunând un profil transversal constant de 20 m, animat de piațete, monumente, scuaruri și plantații de aliniament.

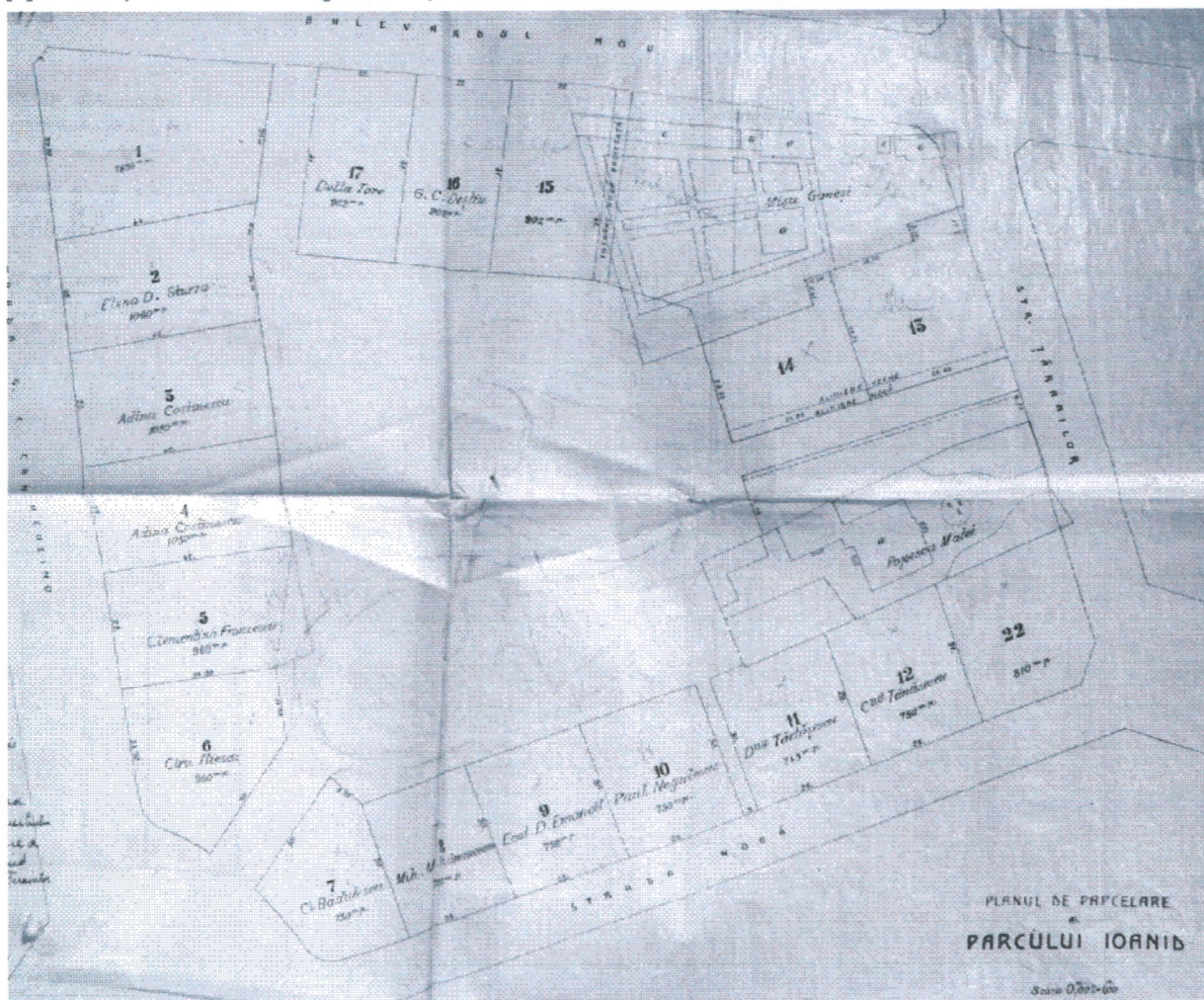
18 Nicolae Lascu, *Bulevardele bucureștene până la primul război mondial*, București, Simetria, 2011, p. 58.

19 A.N. – D.M.B., P.M.B., Fond Alinieri, Planul 540.

[4] Extras din planul de aliniere al bulevardului „Nou” (Dacia) - segmentul cuprins între str. Aurel Vlaicu și str. General Lahovary (Icoanei). Planul a fost aprobat de Consiliu Comunal în 2 iunie 1912.

[5] Planul parcului Ioanid așa cum apare într-unul dintre documentele păstrate în arhive.

Parcelarea Ioanid, una dintre intervențiile urbanistice de referință ale orașului, își are începutul în primul deceniu al secolului trecut. Terenul a fost cumpărat la mijlocul veacului al XIX-lea (1856) de librarul Ioanid de la marele agă Pană Băbeanul. Constant acesta și-a mărit proprietatea cumpărând terenuri vecine, cele mai multe pe strada Țăranilor (Aurel Vlaicu). Către sfârșitul secolului, Ioanid și moștenitorii săi încearcă valorificarea imobiliară a terenului deținut, fără ca vreuna dintre intenții să se materializeze. În 1909, după moartea lui G. Ioanid (1907), moștenitorii vând proprietatea Primăriei. Aceasta are intenția construirii unui cartier de vile destinat persoanelor cu venituri care depășeau cu mult media²⁰. Proiectul, inspirat de modele occidentale, propunea realizarea unei grădini elegante înconjurată de construcții luxoase. Configurarea parcelării a fost încredințată Serviciului Tehnic al primăriei, acesta elaborând și regulamentele de licitație și construire. Prezența unor reguli clare care conturau volumele, suprafețele plantate, materialele folosite, obligativitatea întocmirii proiectelor de „arhitecți sau ingineri diplomați” au determinat o unitate de ansamblu cu certe calități urbanistice și arhitecturale.

Deciziile Primăriei privind tăierea bulevardului Dacia și realizarea parcelării Ioanid au determinat schimbări semnificative în structura urbană existentă generând imagini care combină formele arhitecturii „de mahala” cu cele ale eclectismului peste care se suprapune arhitectura modernismului, vizibilă în special de-a lungul noului bulevard. Deși decizia realizării acestuia este luată în jurul anului 1910, definitivarea intențiilor se va face după câteva decenii²¹. Noii proprietari vor construi în acord cu noile regulamente de urbanism (1928, 1939) care permiteau volume mai mari în acord cu tendințele urbanistice ale perioadei.

O ultimă intervenție în zonă, de mai mică importanță se referă la strada Drobeta. Aceasta apare complet reprezentată pe ghidul orașului București realizat în 1962 de Direcția Topografică a Armatei, deși fondul construit existent confirmă prezența străzii în perioada interbelică. Ghidurile orașului publicate în această perioadă nu menționează strada ci doar începutul ei purtând denumirea de *Fundătura Romană*. Această circulație s-a dezvoltat ca urmare a divizărilor succesive care au afectat parcelele din vecinătatea intersecției străzii Mihai Eminescu (Romană) și Alecu Russo (Căruțașilor). Pe planul din 1895-1899 apare figurată fără

20 Dintre cei care își vor cumpăra terenuri aici putem aminti pe Constantin G. Geblescu, Elena D. Sturza, Adina Costinescu, etc.

21 Pe planul redactat de maiorul Mihai C. Pântea în 1924 singurul segment trasat al bulevardului era cel corespunzător parcelării Ioanid, iar aerofotogrametria orașului realizată în 1927 indică demararea lucrărilor spre Piața Romană și Piața Gemeni. Se poate observa foarte bine stadiul incipient al lucrărilor fiind vizibile încă loturi neexpropriate. Primul ghid al orașului unde apare trasat bulevardul până în Piața Gemeni este Ghidul Unirea publicat în 1929. Interesant în acest plan (ediția din 1931) este că parcela „Rampei de gunoi”, pe care ulterior se va dezvolta Piața Spaniei, este divizată de bulevard.

a fi numită cumva. Cel mai probabil după definitivarea trasării bulevardului Dacia, această fundătură a fost regularizată și prelungită spre noua arteră urmărind limita vestică a terenului crematoriului de gunoaie.

5. Analiza fondului construit [planșele 2 și 3]

5.1. A doua jumătate a secolului al XIX-lea

Primele informații legate de fondul construit pot fi vizibile pe planurile orașului realizate de Borroczyn și Jung la mijlocul secolului al XIX-lea. Clădirile figurate sunt unele modeste, multe magazine ale grădinilor, așezate spre stradă fără a urmări însă o regulă prestabilită. Din această perioadă nu s-a mai păstrat nicio construcție.

Pentru perioada sfârșitului de secol planul realizat între 1895 și 1899 oferă o imagine concretă a zonei. În general se păstrează atmosfera de periferie, cele mai multe dintre case fiind unele fără pretenții arhitecturale. Construcții mici²² desfășurate în lungul parcelei²³ ocupă una dintre limitele laterale ale proprietății. Accesul în casă se face prin curte. Din punct de vedere tipologic se întâlnește modelul caselor „vagon” și cel cu vestibul cu camere dispuse simetric față de acesta. Principiile de compunere și modelele decorative pe care aceste clădiri le imită sunt cele ale academismului de școală franceză, bineînțeles filtrate de posibilitățile tehnice și financiare. În zona studiată, intervențiile de trasare ale

22 Planul de aliniere al străzii Țăranilor din 1886 prezintă și starea de degradare a construcțiilor aflate spre stradă, iar pe segmentul cuprins între strada Romană (Mihai Eminescu) și Nordului (Corneliu Botez) 13 case se află într-o stare bună, 5 într-o stare medie și 20 în stare proastă. A.N. – D.M.B., P.M.B., Fond Alinieri, Planul 234.

23 Raportul între laturi 1/3 sau mai mult.

[6] Strada Aurel Vlaicu în apropierea intersecției cu strada Icoanei păstrează multe dintre casele construite la cumpăna secolelor al XIX-lea și al XX-lea.

[7] Strada Aurel Vlaicu nr. 9.

[8] Strada Aurel Vlaicu nr. 7.

bulevardului au dus la dispariția acestui fond construit, regăsit însă dispersat de-a lungul străzii Aurel Vlaicu. Un exemplu în acest sens este zona de început a străzii²⁴ unde se păstrează aproape toate casele de la începutul secolului al XX-lea. Dintre casele păstrate, ca un exemplu remarcabil, este cea a florarului Mișu Paul Gunesch (Guneș), cea care acum se află la intersecția bulevardului Dacia cu strada Aurel Vlaicu (str. Aurel Vlaicu nr. 41). A fost construită în 1899²⁵ urmărind elemente de limbaj specifice arhitecturii Europei centrale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Volumele decroșate, accentuate de un turn dispus asimetric, sunt decorate cu elemente preluate din arhitectura clasică și cea medievală. Caracteristicile particulare, vechimea construcției (anterioară trasării bulevardului Dacia) au determinat includerea acestei case în Lista Monumentelor Istorice.

5.2. Începutul secolului al XX-lea

Realizarea parcelării Ioanid la începutul secolului al XX-lea a schimbat radical structura socială a zonei. Meșteșugarii și agricultorii zonei sunt înlocuiți de burghezia orașului care achiziționează parcelele puse în vânzare de primărie. În mod evident construcțiile ridicate urmăresc principii diferite decât cele anterioare, punându-se accent pe valorile estetice ale noilor volume în acord cu poziția socială a investitorilor. Noi proprietari apelează la arhitecți recunoscuți ai perioadei putând enumera pe: Petre Antonescu, I. D. Bernidey, Grigore Cerchez, Arghir Culina, Ernest Doneaud, Dimitrie Herjeu, Paul Smărăndescu. Fiecare dintre aceștia,

[9, 10] Casa florarului Mișu Paul Gunesch cu adresă pe strada Aurel Vlaicu, nr. 41.

24 Segmentul cuprins între strada Icoanei și Corneliu Botez.

25 Anul este trecut într-un cartuș de colț pe fațada de est (strada Aurel Vlaicu).

propun construcții impunătoare care urmăresc stiluri arhitecturale ce îi caracterizează – în principal academism de școală franceză și neoromânesc. Aproape toate clădirile parcelării sunt obiecte arhitecturale în care principiile compoziționale, funcționale și decorative corespund direcțiilor „canonice” ale stilurilor pe care le reprezintă. Pentru academismul de școală franceză se pot menționa casele lui Constantin Geblescu (str. Polonă nr. 9 – arh. Petre Antonescu), Iatan Poenaru (str. Polonă nr. 2 – arh. Paul Smărăndescu și I. D. Berindei), Emanoil Ion Procopiu (str. Dumbrava Roșie nr. 5 – arh. I. D. Berindei), Alexandru Tărtășescu (str. Dumbrava Roșie nr. 9), Aspasia Dănescu (intrarea Ioanid nr. 4 – arh. Ernest Doneaud), George Deșliu (b-dul Dacia nr. 54 – arh. Ernest Doneaud), Olănescu (b-dul Dacia nr. 77 – arh. Oscar Maugsch), Săbăreanu (b-dul Dacia nr. 77 – probabil arh. I. D. Berindei) putând fi numite și alte construcții. Pentru stilul neoromânesc atât de folosit în deceniul al doilea și al treilea al secolului trecut pot fi nominalizate casele Elenei D. Sturza (str. Polonă nr. 6 – arh. Paul Smărăndescu), a lui Ciru Iliescu (piața G. Cantacuzino nr. 1 – arh. Petre Antonescu), a colonelului Nicolae Bădulescu (str. Dumbrava Roșie nr. 1 – arh. Paul Smărăndescu), vila lui Michail M. Râmniceanu (str. Dumbrava Roșie nr. 3), cea a lui Alfred Eugen Gheorghiu (b-dul Dacia nr. 56) sau cea a comandorului Alexandru Cătuneanu (b-dul Dacia nr. 83 – arh. Paul Smărăndescu)²⁶.

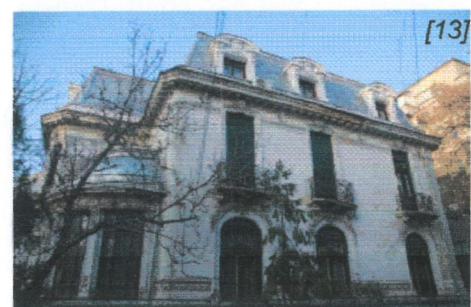
5.3. Perioada interbelică

Operațiunea de trasare a bulevardului Dacia a continuat în toată această perioadă. Terenurile au continuat să fie expropriate conform planurilor aprobate

[11] Casa Emanoil Ion Procopiu realizată de I.D. Berindei.

[12] Casa Lui Alexandru Tărtășescu.

[13] Locuința Aspasia Dănescu construită după planurile arhitectului Ernest Doneaud.

26 Cristina Woinaroski, et. al., *Op. cit.*

de Consiliu local la începutul secolului. Pe traseul noii artere parcelele și-au modificat configurația rezultând divizarea a vechilor proprietăți și implicit o activitate imobiliară intensă. Terenurile au fost edificate într-un interval relativ scurt de timp, activitatea constructivă fiind încurajată de o serie de măsuri legislative care ofereau avantaje financiare²⁷. Clădirile izolate pe lot sau cuplate, destinate unei singure familii nu mai sunt o opțiune care să satisfacă dorințele investitorilor, așa încât aceștia încearcă obținerea unui profit maxim prin realizarea unor construcții de raport multietajate. Regulamentele de urbanism existente au facilitat această opțiune prin posibilitatea realizării unor volume generoase. Suprafața ocupată la sol crește semnificativ, asemenea înălțimea la cornișă care putea fi depășită prin retrageri succesive ale nivelurilor superioare.

Construcțiile din zona analizată, aproape fără excepție, au fost realizate urmărind principiile compoziționale ale arhitecturii moderniste. Volumele sunt clare, accentuate de verticale puternice care marchează colțurile clădirii sau casa scării limitând în același timp suprafețele orizontale ale balcoanelor, logiilor sau bovindourilor. Pentru volumele de colț opțiunea racordului curb este o soluție apreciată de arhitecții perioadei putând exemplifica prin cele două imobile de pe bulevardul Dacia de la nr. 64 și 85.

Elementele decorative se compun din bosaje, riflaje, profiluri orizontale sau verticale, fiecare element încercând accentuarea unor direcții bine stabilite în compoziția generală a volumului. O atenție sporită este acordată golurilor, în special cel al intrării care devine un punct esențial în compoziția întregului. Ușa este

27 Cea mai importantă dintre ele este *Legea pentru încurajarea construcțiilor de clădiri* inițiată de Grigore Trancu Iași în 1921 și reluată într-o nouă formă 1927.

Modalități de rezolvare ale construcțiilor aflate la intersecția a două străzi.

[14] B-dul Dacia nr. 64.

[15] B-dul Dacia nr. 85.

încadrată de un portal care capătă efecte monumentale prin retrageri ale planurilor fațadei, prin utilizarea unor materiale prețioase (granit, marmură), sau utilizări ale unei tâmplării metalice decorate.

O scurtă privire asupra clădirilor din imediata vecinătate a parcelei studiate arată că aceste au fost proiectate de arhitecți cunoscuți ai perioadei interbelice putând menționa blocul lui G. Cocorăscu realizat după ideile lui I. Bozianu²⁸ (str. Aurel Vlaicu nr. 36), sau cel al lui Theodor Nicolau proiectat de arhitectul Jean Monda (b-dul Dacia nr. 66)²⁹.

5.4. Perioada comunistă

În linii mari în tot acest interval caracteristicile definite anterior s-au păstrat, existând însă modificări radicale privind regimul de proprietate prin naționalizările petrecute între 1948 și 1950. Acestea însă nu au avut influențe asupra fondului construit existent.

Intervențiile nu sunt numeroase și se referă la o sumă de parcele orientate spre strada Aurel Vlaicu, Dumbrava Roșie, Drobeta, Alecu Russo precum și completări ale frontului bulevardului Dacia. Dintre aceste cele mai consistente, din punct de vedere volumetric, sunt imobilele construite între străzile Alecu Russo și Drobeta (str. Alecu Russo nr. 13-19, str. Mihai Eminescu nr. 124, str. Drobeta nr. 10 și b-dul Dacia nr. 99 – corp B). Înlocuiri ale vechiului fond construit au fost făcute și pe terenurile din strada Aurel Vlaicu nr. 46 și Dumbrava Roșie nr. 13.

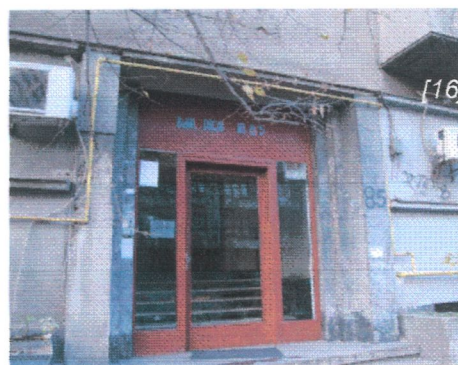
Volumele noi sunt unele masive, depășind cu mult

Zona intrării capătă o tratare specială.

[16] B-dul Dacia nr. 85.

[17] B-dul Dacia nr. 55. Clădire realizată după planurile arhitectului Jean Monda.

[18] I. Bozianu este arhitectul clădirii de pe strada Aurel Vlaicu nr. 36.

28 ***, *Casa G. Cocorăscu*, în „Arhitectura” nr. 4/1935, p. 32.

29 Jean Monda, *Jean Monda Architecte*, Bucharest, Imprimeriile Luceafărul, 1940, p. 8.

siluetele celor existente, într-o manieră care nu ține cont de vecinătăți (P.O.T., regim de înălțime, retrageri minime). Arhitectura se înscrie în tendințele epocii, cu finisaje și detalii dintre cele mai comune, fără preocupări majore pentru expresia plastică. Volumele sunt plate, ușor jucate de logii sau balcoane, iar local pot apărea accente ale unor elemente realizate prin texturile diferite ale materialelor.

5.5. Perioada post-comunistă

Comparativ cu alte zone ale orașului, intervențiile realizate în ultimele decenii nu sunt unele majore. Pentru imobilele construite în parcelarea Ioanid, proprietarii au restaurat casele așa încât imaginea inițială a fost preservată în cele mai multe dintre cazuri³⁰.

O construcție apărută în perimetrul parcelării Ioanid³¹ este cea realizată pe latura de sud-est a parcului (str. Aurel Vlaicu nr. 35). Principiile după care a fost ridicată această clădire sunt total străine de cele care au configurat parcelarea inițială, și asta chiar dacă regulamentele urbanistice în vigoare impuneau acest lucru. Volumul depășește cu mult pe cele vecine fiind străin de tot ceea ce este în jur.

Un caz similar, dar poate nu la fel de grav, este cel al imobilului din str. Aurel Vlaicu nr. 62-64 unde investitorii au construit aproape pe toată suprafața terenului deținut fără a ține seama de neajunsurile pe care noua clădire le va provoca vecinilor. Regimul de înălțime, materialele folosite contrastează cu silueta străzii

Bloc de locuințe realizat în perioada comunistă.

[19] Strada Dumbrava Roșie nr. 13.

Imobilele construite în ultimele decenii sunt caracterizate de un procent de ocupare al terenului crescut și o înălțime care depășește cu mult media.

[20, 21] Strada Aurel Vlaicu nr. 35.

30 Un exemplu negativ este cel al casei din strada Dumbrava Roșie nr. 1, unde țigla a fost înlocuită cu tablă tip „Lindab”.

31 Așa cum este definită de P.U.Z. – Zone Construite Protejate. Zona nr. 70.

definită în secolul anterior.

Discuția intervențiilor trebuie să cuprindă și fondul construit dispărut, cu atât mai mult cu cât noile volume construite, fără excepție, nu au putut să urmărească caracteristicile zonei contrastând prin volumetrii agabaritice. În discuție intră terenurile din str. Aurel Vlaicu nr. 35 și vecinul acestuia spre sud din str. Dumbrava Roșie nr. 13. În cazul ultimului exemplu desființarea celor două corpuri de clădire a deschis oportunități dintre cele mai diverse investitorilor care ar trebui bine analizate de autoritățile locale, iar propunerile să se înscrie în caracteristicile străzilor Aurel Vlaicu și Dumbrava Roșie.

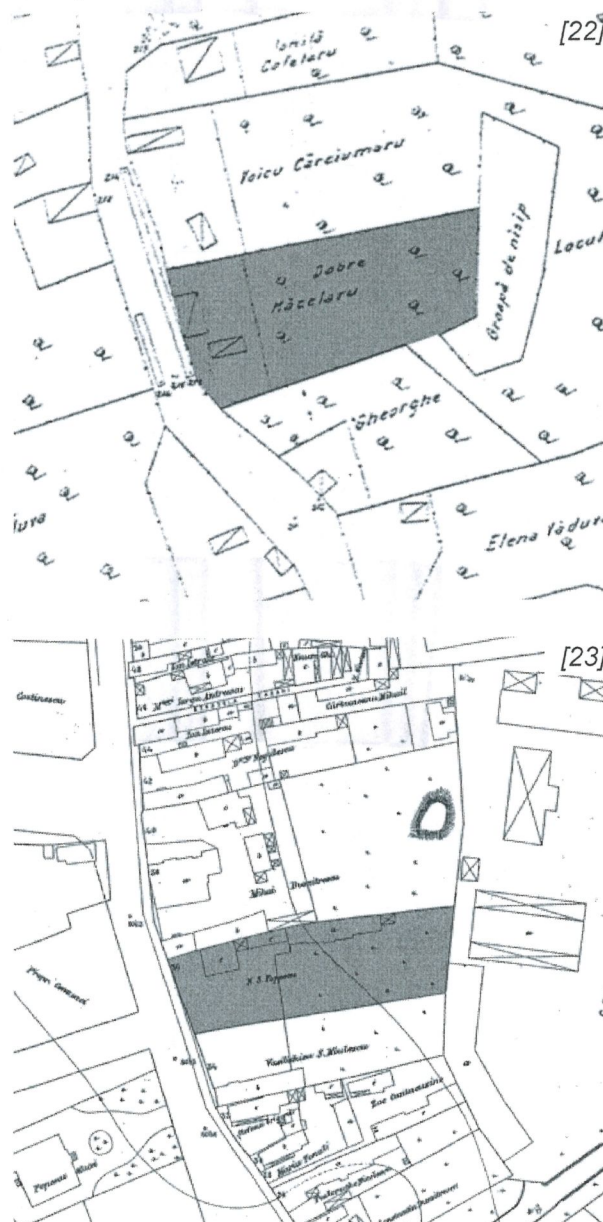
6. Evoluția imobilului

Primele informații concrete în legătură cu imobilul studiat sunt furnizate de planul maiorului austriac R.A. Borroczyn din 1846. Terenul aparținea lui „Dobre Măcelaru”, iar caracteristicile lui se înscriau în liniile terenurilor vecine. O suprafață mare de teren destinată livezii, iar spre stradă zona destinată locuirii unde sunt figurate două mici construcții de formă dreptunghiulară. Una, cea mai mare, așezată cu latura lungă pe aliniament și cea mică, un pic retrasă, poziționată cu latura scurtă spre drum. Trebuie menționat că în spatele livezii este reprezentată „groapa de nisip”, resursă importantă de material constructiv pentru locuitorii zonei.

Analiza planului de aliniere a străzii

[22] Planul R.A. Borroczyn (1846). Spre est se vede groapa de nisip.

[23] Planul orașului București (1911). Cea mai mare parte a terenului se afla în posesia preotului N. Popescu.

Țăranilor realizat în 1886 arată că terenul se afla în proprietatea diaconului N. Popescu și avea numărul poștal 20. Planul topografic al Armatei realizat în ultimii ani ai secolului al XIX-lea aduce informații suplimentare. Terenul aflat din proprietatea lui N. Popescu, devenit între timp preot³², avea formă trapezoidală și păstra caracteristicile definite anterior: o livadă generoasă spre spatele curții și o zonă unde se găseau casa și anexele ei. Clădirile modeste erau retrase de la aliniament și ocupau latura nordică a parcelei. În 1911 pe parcelă apare figurată o nouă construcție realizată tot pe latura nordică, în prelungirea vechilor case.

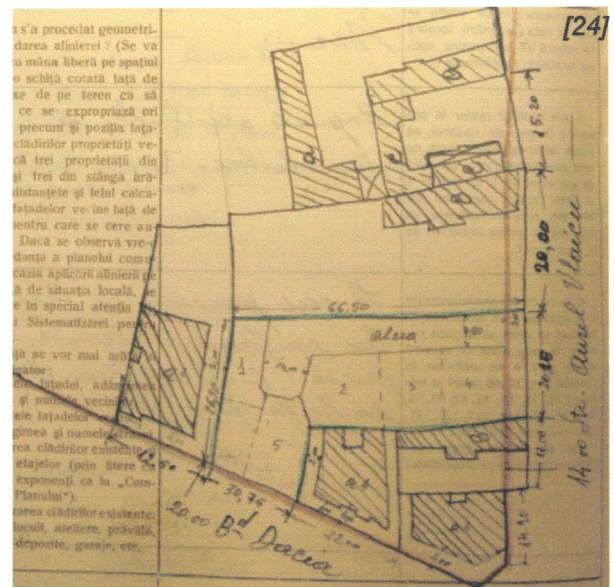
Noi date despre imobil sunt furnizate de diverse documente păstrate în arhivele Primăriei Municipiului București. Acestea se referă la anii '30 ai secolului trecut, atunci când operațiunea de trasare a bulevardului Dacia se încheiase.

În prima lună a anului 1933 la primărie este depusă cererea fraților Gheorghe și Nicolae Tanoviceanu, proprietari ai terenului din strada Aurel Vlaicu nr. 36 pentru realizarea unei parcelări. Însărcinat pentru această operațiune este arhitectul Toma Marinescu „absolvent al Șc. sup. de arhitectură din București”³³. Acesta, în acord cu investitorii, propune divizarea terenului de 1562,8 mp. în

32 Cercetările efectuate până în prezent nu au putut identifica parohia pe care acesta o slujea.

33 Arhiva Primăriei Municipiului București - Direcția Tehnică (A.P.M.B. – D.T.), fond sector 1 (Galben), dosar 628/1933, f. 3.

[24] Prima variantă de parcelare depusă de frații Tanoviceanu.

5 parcele cu suprafețe aproximative de 170 – 250 mp. Accesul la fiecare dintre ele se făcea dintr-o circulație de 7,5 m lățime dispusă pe limita de sud a terenului. Una dintre parcele (nr. 5) avea deschidere și spre bulevardul Dacia.

În scurt timp, proiectul parcelării își va modifica conținutul. Vecinii spre sud ai fraților Tanoviceanu, Maria Theodoreanu și Dumitru Miulescu (str. Aurel Vlaicu nr. 34) devin partenerii fraților participând cu parcela pe care o dețineau. Suprafața terenului crește cu aproximativ 1100 mp fapt care determină modificarea radicală a soluției depuse deja intrate în circuitul de avizare. Prin noua propunere se dorea realizarea a 10 parcele accesibile dintr-o circulație poziționată central. Comisiile tehnice de specialitate din cadrul Primăriei³⁴ impun respectarea cu strictețe a regulamentelor urbanistice în vigoare (alinierea clădirilor, retrageri față de aliniament și față de limitele laterale, înălțimile maxime ale viitoarelor construcții)³⁵, fapt care nemulțumește investitorii care vor abandona proiectul.

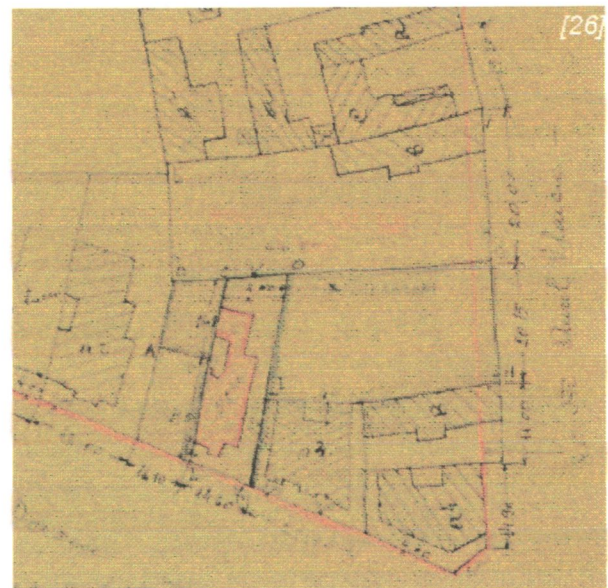
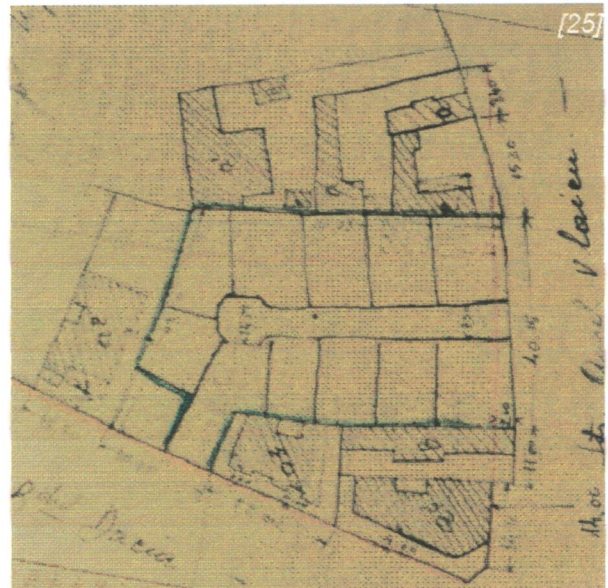
Terenul cu adresă pe strada Aurel Vlaicu nr. 36 va fi dezmembrat și părți ale lui vor fi cumpărate de cei interesați. O primă tranzacție se realizează în august 1933 între frații Tanoviceanu și Rudolf Catz care va cumpăra parcela din bulevardul Dacia (acum b-dul Dacia nr. 68). Acesta va construi

34 Comisia de Sistematizare și Comisia Specială Tehnică.

35 A.P.M.B. – D.T., fond sector 1, dosar 628/1933, f. 7, 10, 23, 26-29.

[25] A doua variantă de parcelare depusă de frații Tanoviceanu și vecinii acestora Maria Theodoreanu și Dumitru Miulescu.

[26] În final proiectul de parcelare va fi abandonat. Terenul divizat în mai multe proprietăți va face obiectul mai multor tranzacții imobiliare.

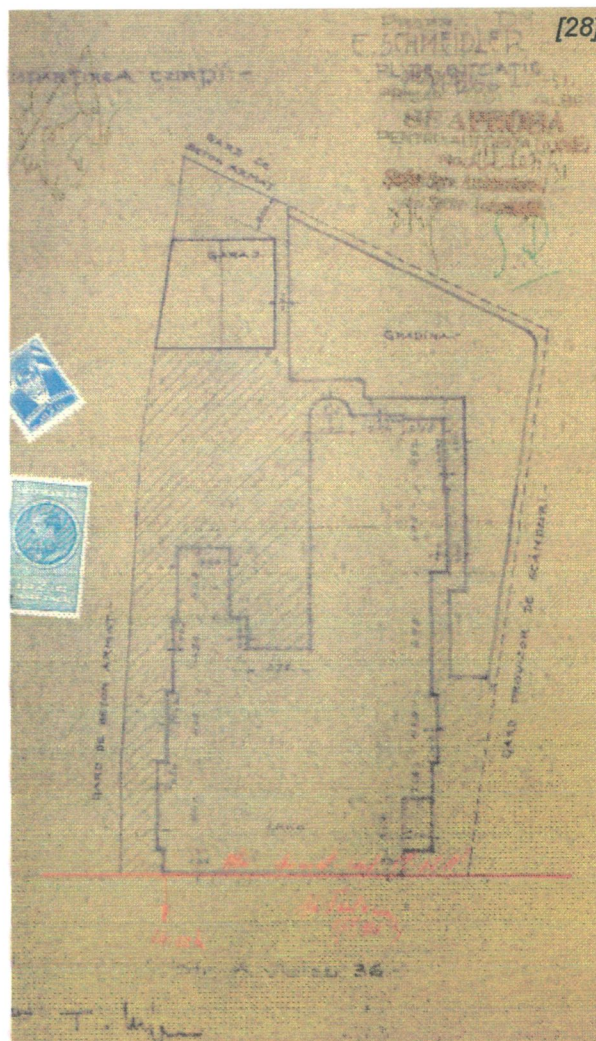
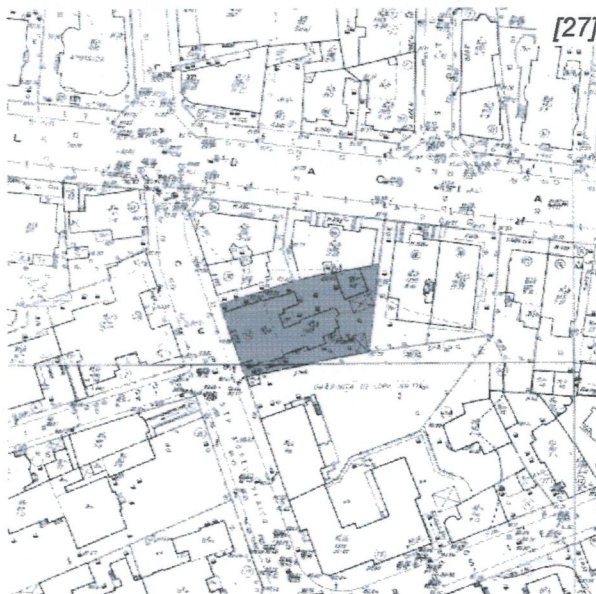
În scurt timp după planurile arhitectului Harry Schoenberg³⁶ un bloc cu subsol și cinci niveluri supraterane dintre care ultimul retras. Terenul aflat la est de proprietatea lui Rudolf Catz, aparținând fraților Tanoviceanu va fi vândut, cel mai probabil, domnului Kenorkian ce deținea o parcelă mică orientată spre b-dul Dacia. Cele două terenuri vor forma un singur imobil care acum are adresă pe b-dul Dacia la nr. 70. Partea cea mai mare de teren, corespunzătoare parcelei studiate (aproximativ 800 mp) va fi și ea vândută, fiind construită în anii următori (1933 și 1935). Din păcate până la momentul finalizării acestor cercetări nu a putut fi găsit dosarul de autorizare a construirii pentru clădirea principală realizată pe terenul din strada Aurel Vlaicu nr. 34 (număr actual). Ce s-a păstrat în arhivele Primăriei este proiectul garajului executat în spatele corpului principal. Cererea de autorizare depusă în 17 mai 1935 este semnată de E. Schmeidier, iar proiectantul este arhitectul Tiberiu Niga³⁷. Având în vedere aceste informații și faptul că publicațiile de specialitate atribuie fără dubiu proiectul corpului principal lui Tiberiu Niga putem

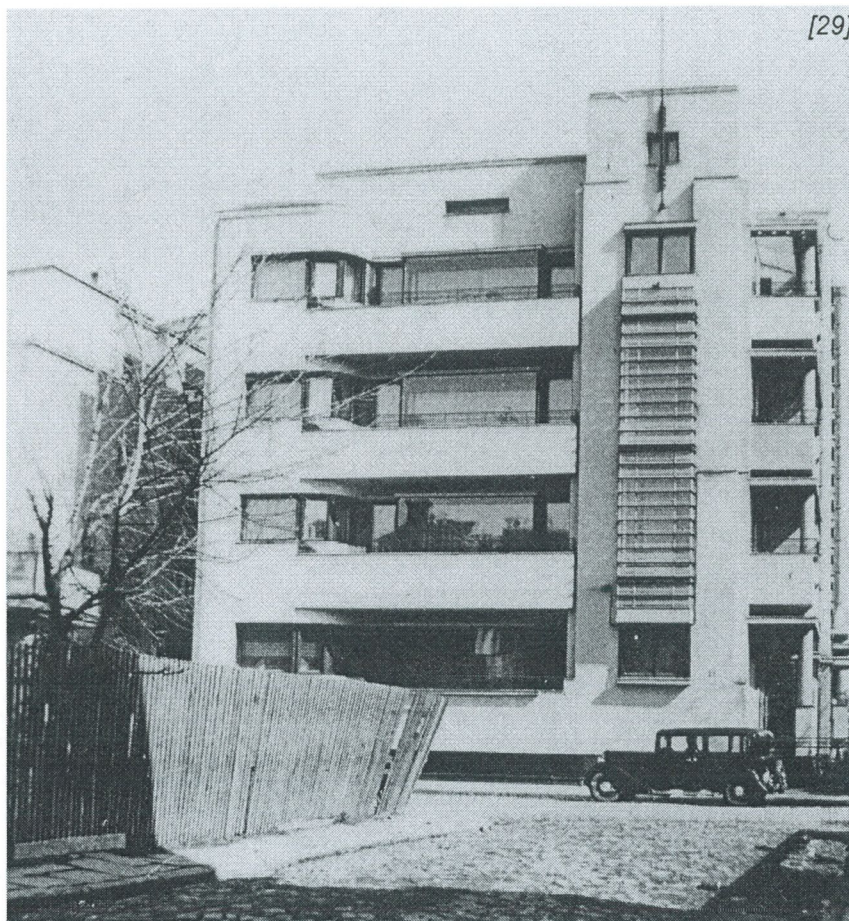
36 Într-o cerere adresată primăriei acesta anunță intenția realizării construcției și faptul că arhitectul Harry Schoenberg va fi înlocuit de C. Simionescu. A.P.M.B. – D.T., fond sector 1, dosar 628/1933, f. 9. Deși investitorul menționează schimbarea proiectantului, între proiectul depus la Primărie semnat de Harry Schoenberg și ceea ce s-a construit sunt multe similitudini.

37 A.P.M.B. – D.T., fond sector 1, dosar 58/1935, f. 7.

[27] Imobilul studiat marcat pe planul topografic al orașului București (1991).

[28] Planul de situație al imobilului analizat, planșă a dosarului de autorizare de construire a garajului.

[29, 30, 31] Fotografii ale construcției realizate în perioada interbelică.

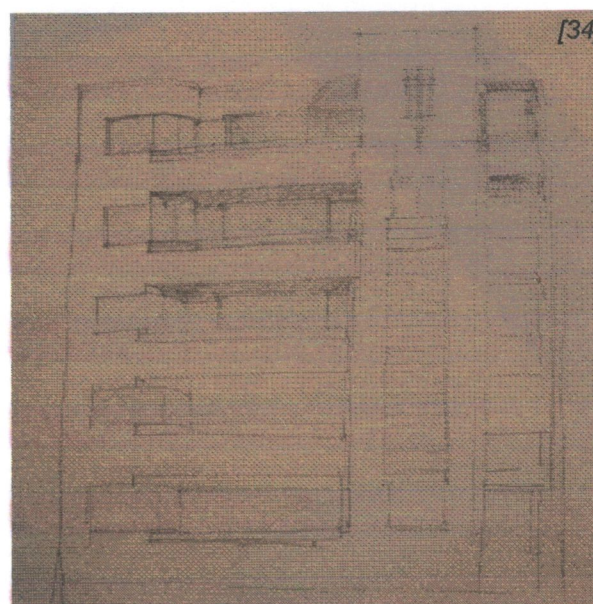
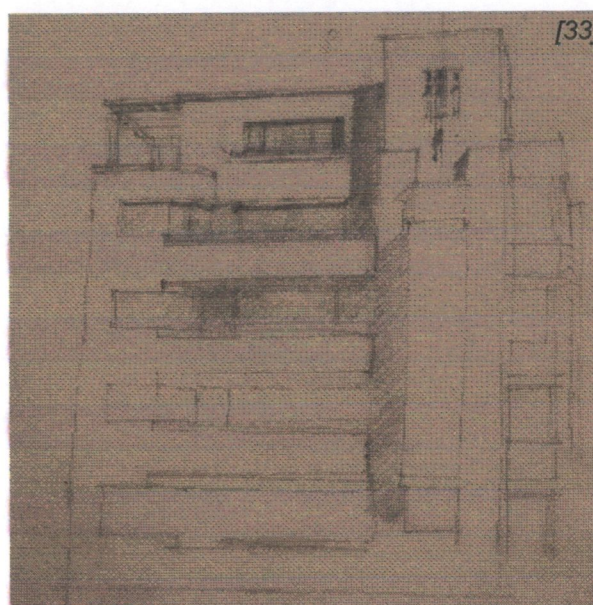
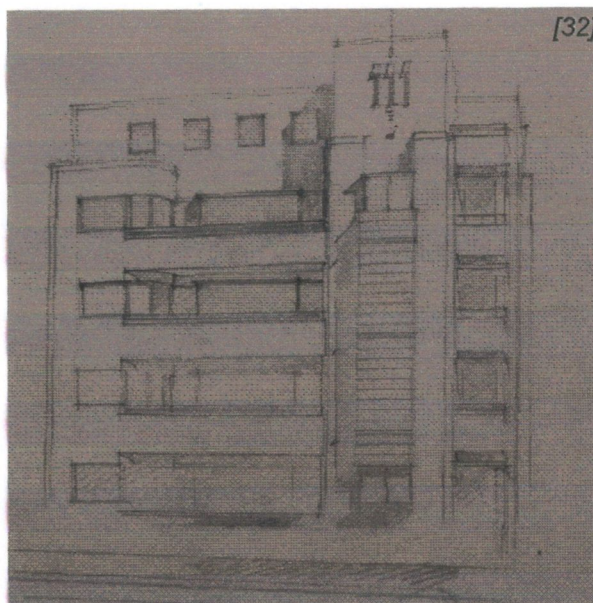
[32, 33, 34] Schițe realizate de Tiberiu Niga cu variante privind supraetajarea clădirii.

presupune că și investitorul este același.

O etapă importantă în cadrul evoluției construcției analizată este cea a supraetajării volumului realizat după planurile aceluiași Tiberiu Niga. Momentul exact al acestei intervenții nu este cunoscut cu precizie, planșele păstrate în arhiva domnului Ghigeanu Mădălin³⁸, nu prezintă mențiuni care să facă referiri la anul intervenției. Desenele, perspective și planuri, arată mai multe soluții pe care arhitectul le-a elaborat în încercarea de a oferi o imagine unitară întregii construcții, oferind în același timp un răspuns corect cerințelor formulate de beneficiar. Etajului parțial al ultimului nivel este modificat prin creșterea înălțimii și construirea unui nou apartament orientat spre sud (spre imobilul din str. Aurel Vlaicu nr. 32). O analiză atentă la față locului, având la bază aceste informații, arată în mod clar limitele acestei intervenții. Diferența de culoare a tencuiei indică volumul adăugat precum și intervențiile care au dus la obturarea golurilor realizate în prima etapă.

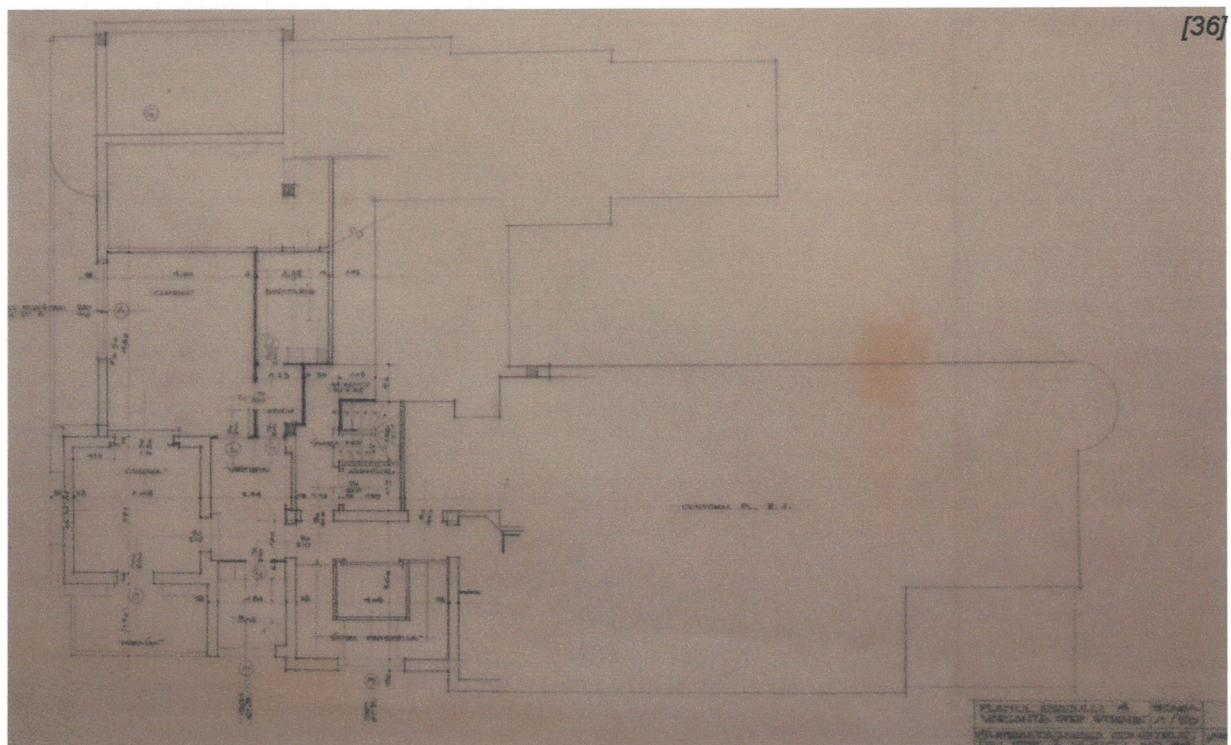
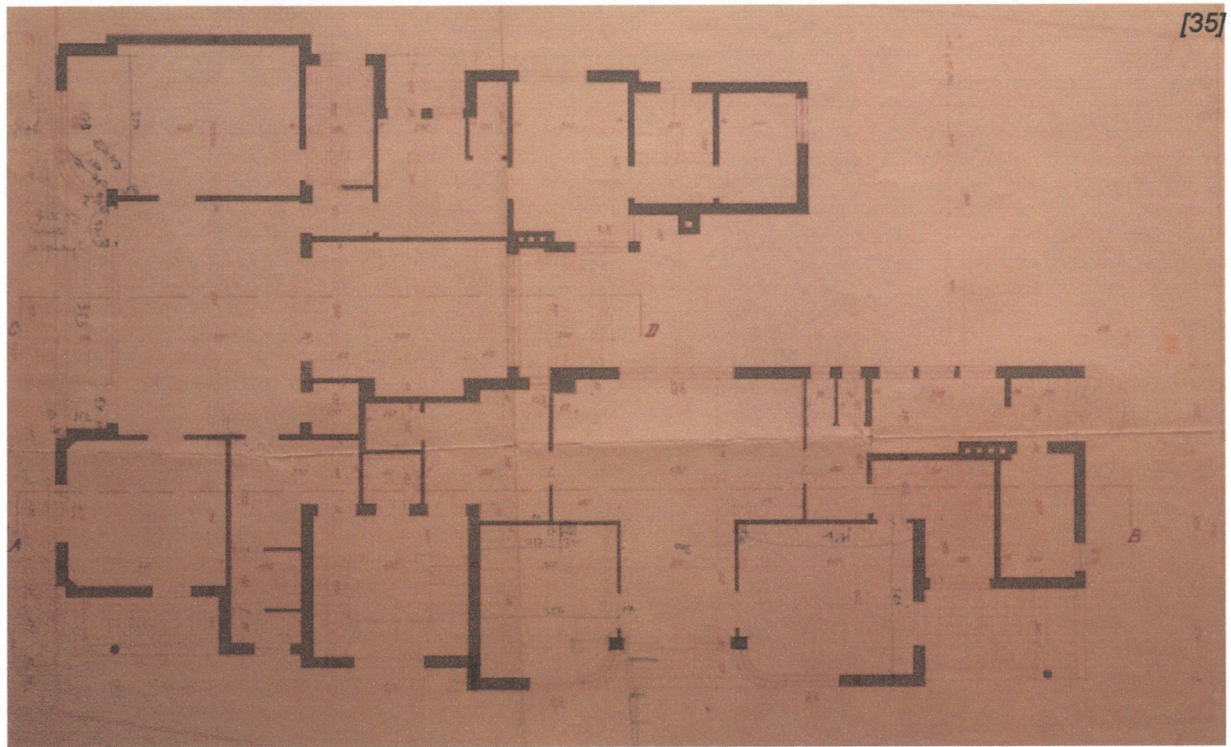
În timp pe teren vor mai apărea două mici magazine, construcții cu caracter provizoriu, așezate spre spatele parcelei – una în

38 Mulțumesc și pe această cale domnului Ghigeanu pentru amabilitatea de a-mi pune la dispoziție planșele intervenției și fotografiile ale imobilului realizate în perioada interbelică. În momentul de față arhiva arhitectului Tiberiu Niga va fi transferată Uniunii Arhitecților din România.

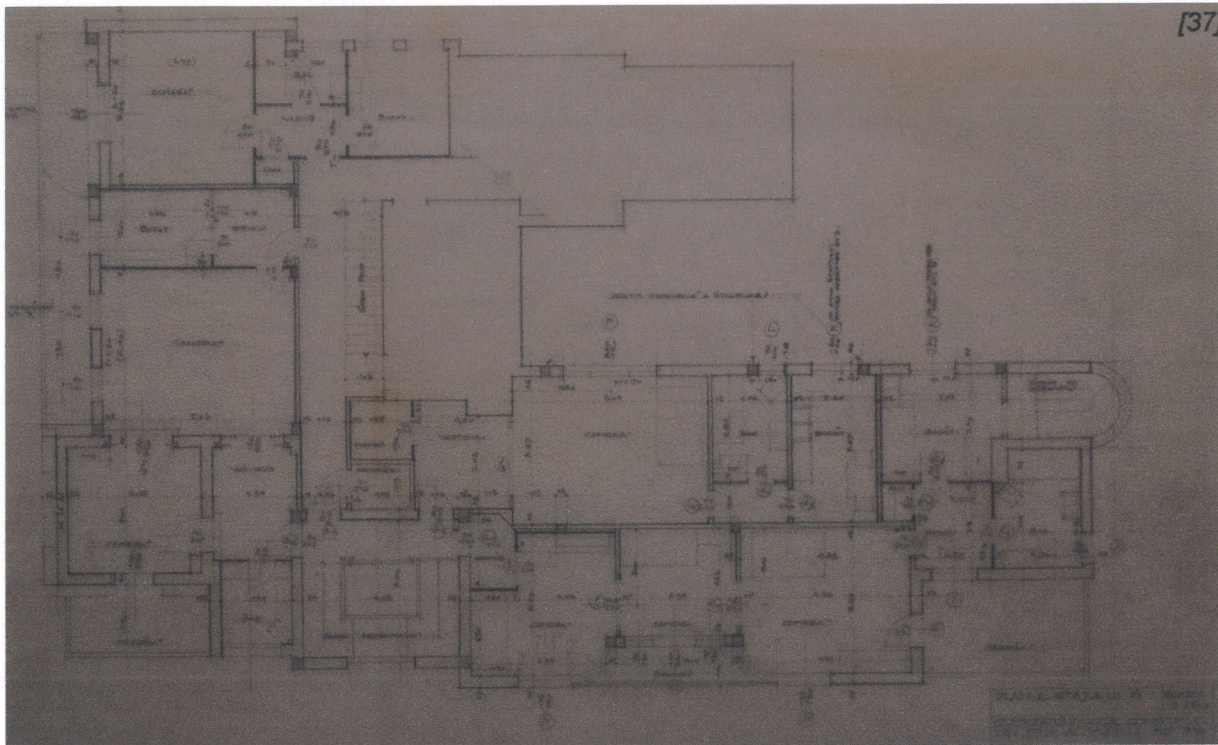

[35] Planul etajului trei al clădirii proiectate de Tiberiu Niga.

[36] Planul ultimului nivel, așa cum arăta înainte de supraetajare.

[37] Planul etajului 4 cu supraetajarea propusă.

apropierea garajului și cea de-a doua poziționată la intersecția laturilor de sud și est ale parcelei.

7. Analiză arhitecturală

Analiza arhitectural-urbanistică a fost realizată în urma cercetărilor *in situ* și urmărind planurile construcției publicate în cartea *Modernism in Bucharest*³⁹ și cele aflate în posesia arhitectului Mădălin Ghigeanu.

Studiul relației pe care construcția imaginată de Tiberiu Niga o stabilește cu vecinătățile pune în discuție perceperea volumului dinspre strada Aurel Vlaicu și intrarea Parcul Ioanid.

În cazul străzii Aurel Vlaicu perceperea este una tangențială, fațada principală fiind întotdeauna citită alături de construcțiile vecine – blocurile moderniste (b-dul Dacia 64, str. Aurel Vlaicu nr. 36 și 39) și grădinița nr. 133 (str. Aurel Vlaicu nr. 32) realizată după principiile curentului neo-românesc. Vecinătatea bulevardului Dacia, definitivat în perioada interbelică, a configurat un nucleu unitar de clădiri. Acestea au în comun volume și o arhitectură similară, rezultat al aplicării constante a aceluiași regulament de urbanism precum și utilizarea principiilor arhitecturii moderniste, atât de căutată de arhitecții și beneficiarii epocii.

O imagine plină de interes este cea pe care clădirea o oferă din intrarea Parcul Ioanid,

39 Ana Gabriela Castelo, Branco Dos Satos, Horia Georgescu, *Op. cit.*, p. 50.

aceasta fiind capăt de perspectivă încă de la ieșirea din parc. Volumul, bine încadrat de cele două fronturi ale intrării, este accentuat de corpul vertical în care se opresc orizontalele balcoanelor. Aceasta este de altfel, imaginea care caracterizează cel mai bine construcția realizată de Tiberi Niga. Liniile drepte, ferestrele generoase, jocul luminilor și umbrelor, evidențiază o arhitectură plină de calitate pe care arhitectul a susținut-o în mod constant de-a lungul bogatei sale activități⁴⁰.

Fațadele sunt finisate cu „tencuială „strop” singura zonă care este tratată diferit fiind cea a subsolului unde opțiunea a fost cea a utilizării unei tencuieli mozaicate de culoare neagră. Soluția, pe lângă avantajele de ordin compozițional, arată și o preocupare pentru modul în care materialele folosite se comportă în timp. Pentru tâmplării a fost aleasă varianta celor din lemn cu obloane exterioare vopsite maro. O tratare particulară este oferită volumului vertical unde a fost aleasă o tâmplărie metalică. Un alt element care oferă o notă de unicat soluției este cel al bovindoului amplasat în loggia de pe fațada orientată spre strada Aurel Vlaicu, unde întreaga suprafață este vitrată. Soluția originală, realizată, propunea pentru închidere o singură foaie de sticlă de aproximativ 7 mp., realizare tehnică impresionantă chiar și pentru zilele noastre.

Învelitoarea construcției este din tablă plană, așezată după metode tradiționale. Panta acesteia este una mică (sub 10 %), volumul șarpantei nefiind vizibil, decât foarte greu, din spațiul public. Soluția este una destul de răspândită în cazul construcțiilor de factură modernistă

40 Studiul de față nu își propune realizarea unei prezentări ample a arhitectului Tiberiu Niga, personalitate de primă mărime a arhitecturii interbelice. Articole dedicate acestuia au fost publicate în revista „Arhitectura” sub semnătura lui Mădălin Ghigeanu și Simina Stan.

[38] Perceperea clădirii din strada Aurel Vlaicu.

[39] Perceperea clădirii din intrarea Ioanid.

[40] Vedere de ansamblu a construcției analizate.

[41] Planul parterului.

[42] Planul etajelor curente.

[41]

[42]

din România și asta deoarece condițiile climaterice nu recomandă soluția învelitoarelor în terasă.

Parterul corespunde unui singur apartament având o suprafață totală aproximativă de 380 mp. Centrul de greutate al apartamentului este orientat spre strada Aurel Vlaicu unde apar poziționate camera de zi, biroul, sufrageria și alte spații destinate întregii familii. Spre nord sunt amplasate funcțiunile auxiliare (camere ale servitorilor, bucătăria, depozitări, baie) împreună cu o circulație verticală secundară. Latura de sud este destinată dormitoarelor proiectate în legătură cu două băi și un *dressing* generos. Tot aici sunt amplasate și două scări utile celor de la nivelurile superioare.

Etajele sunt proiectate pentru două apartamente. Cel mare (aproximativ 220 mp) ocupă partea de nord și vest (spre strada Aurel Vlaicu), iar cel mic latura de sud. Accesul se face prin scara principală în holul căreia se găsește și un lift. Fiecare dintre ele este deservit de o circulație secundară care comunică cu zona de anexe (bucătărie, băi, spații de depozitare).

Din punct de vedere structural clădirea este realizată din cadre și planșee de beton armat, iar pereții din zidărie de cărămidă. Din păcate configurația generală a volumului, supraetajarea, lipsa normelor seismice aplicabile în proiectare la momentul execuției structurii, mișcările seismice petrecute de-a lungul timpului⁴¹ au dus la slăbirea structurii de rezistență, fapt confirmat de includerea în „Lista imobilelor expertizate tehnic încadrate în clasa I de risc seismic care prezintă pericol public”.

8. Modificări ale soluției și degradări

O analiză a exteriorului clădirii poate confirma o serie de degradări cauzate de factori antropici și climaterici. Apa pluvială este unul dintre ei. Efectele pot fi vizibile pe fațadele clădirii, materializate prin desprinderi ale materialului de finisaj (tencuieli) care pot fi observate la partea superioară, acolo unde șorțurile de tablă, burlanele și jgheburile au corodat. Infiltrațiile au provocat „spălarea” tencuielilor și cristalizarea sărurilor, acțiune desfășurată pe suprafețe importante, în special pe fațada vestică.

Alți factori care au schimbat imaginea casei sunt cei antropici cu referire în special la schimbările tâmplăriei, adăugiri ale unor copertine sau închiderea unor terase. Cea mai vizibilă modificare dintre toate este fără îndoială înlocuirea unei părți din tâmplăria metalică a volumului vertical orientat spre strada Aurel Vlaicu. Continuitatea bovindoului de sticlă a

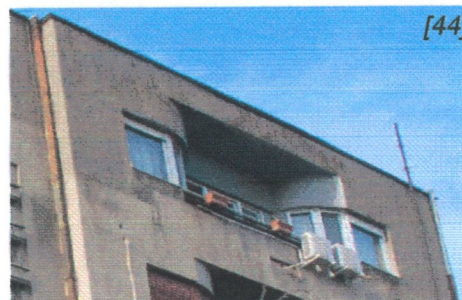
41 Cutremurele din 10 noiembrie 1940, 4 martie 1977, 30 august 1986 sau cel din 30 mai 1990.

fost întreruptă agresiv de proprietarul apartamentului de la etajul I. Noua tâmplărie se raportează vag la soluția arhitecturală anterioară, preluând direcția montanților și numărul segmentelor orizontalelor. Alegerea geamului termoizolant și unor profiluri din aluminiu cu mai multe camere a dus la o imagine grosolană care denaturează ideea formulată de proiectant⁴². O altă intervenție realizată de același proprietar, mult mai puțin distructivă, dar la fel de agresivă prin imaginea oferită este închiderea balconului de pe fațada sudică (deasupra intrării) cu un riflaj din șipci de lemn dispuse diagonal, soluție complet străină de formele casei. În aceeași categorie, a intervențiilor necontrolate pot intra și modificările realizate de proprietarii apartamentelor de la etajul 4. Din fericire amploarea acestora este mult mai mică, iar faptul că se află la ultimul etaj face ca toate aceste modificări să fie mult mai puțin vizibile din spațiul public. Aici au fost schimbate o parte a tâmplăriilor, balconul dinspre sud aflat în imediata vecinătate a volumului central a fost acoperit cu o structură din fier cornier și sticlă, iar terasa poziționată spre strada Aurel Vlaicu și imobilul cu nr. 36 a fost închisă și acoperită.

Alte elemente care afectează imaginea imobilului sunt diversele instalații (antene și cabluri TV, aer condiționat, gaz, interfon, telefonie) „trase” pe fațade fără nici o preocupare pentru a urmări o linie estetică, singurul criteriu fiind cel al funcționării. Această problemă, în principal, nu este generată de proprietari, ci mai degrabă de furnizorii de servicii a căror singură preocupare este montajul cât mai facil și rapid al instalațiilor.

42 Modificarea bovindoului s-a produs în iulie 2007, atunci proprietarul înlocuind fereastra metalică cu o tâmplărie din P.V.C. de culoare albă. Agresivitatea intervenției a determinat reacția timidă a autorităților care au impus schimbarea tâmplăriei în forma care se poate vedea și acum.

[43, 44, 45, 46] Degradări ale construcției cauzate de factori climaterici și antropici.

9. Concluzii

- Terenul studiat se află în imediata vecinătate a parcelării Ioanid, reper urbanistic de primă mărime al orașului București. Unul dintre accesele în parc (intrarea Ioanid) dezvoltă o direcție favorabilă asupra construcției analizate, configurând un capăt de perspectivă bine conturat.
- Zona la care se raportează clădirea s-a constituit în perioada interbelică și se află în directă legătură cu trasarea bulevardului Dacia. Momentul construirii parcelelor coincide cu cel în care principiile arhitecturale ale curentului modernist sunt însușite de investitori și arhitecți. Acestei opțiuni estetice îi este adăugate regulile urbanistice în vigoare la acel moment astfel încât a rezultat un ansamblu unitar atât prin volumetrie cât și prin forme sau detalii de arhitectură.
- Pentru realizarea planurilor clădirii beneficiarul a apelat la serviciile arhitectului Tiberiu Niga, personalitate importantă a arhitecturii moderniste. Acesta va realiza în București (și nu numai) un număr impresionant de clădiri care își vor pune amprenta asupra arhitecturii perioadei.
- Volumul principal și garajul au fost construite între anii 1933 și 1935, în ultimul an fiind înregistrată cererea de construire a garajului.
- În anii următori arhitectul Tiberiu Niga, la cerința proprietarilor propune o supraetajare, adăugându-se suprafața apartamentului orientat spre sud. Cu această ocazie este reconfigurată și zona etajului parțial.
- Volumul general este caracterizat de un accent vertical (poziționat pe direcția intrării Ioanid) devenit limită pentru orizontalele balcoanelor. Formele carteziene, jocul umbrelor și al obloanelor ferestrelor, detaliile atent studiate conturează caracteristicile arhitecturii practicate de Tiberiu Niga.
- Suprafața aproximativă a clădirii este de 400 mp, iar regimul de înălțime este de P+4. Fiecare nivel are câte două apartamente. Soluția unor apartamente cu suprafețe mari, prezența scărilor de serviciu, dimensiunile generoase ale încăperilor, realizarea balcoanelor și logiilor arată un nivel de confort crescut de confort pe care arhitectul îl propune investitorului și utilizatorilor. Soluția imaginată de proiectant iese din tiparele unor locuințe obișnuite fiind o rezolvare cu totul particulară.
- De-a lungul timpului, asupra construcției au acționat mai mulți factori care au dus la alterarea acesteia. Cei mai importanți se referă la cei seismici, includerea în „Lista imobilelor expertizate tehnic încadrate în clasa I de risc seismic care prezintă pericol public” confirmând deficiențe de ordin structural.

Degradări sunt înregistrate ca urmare a infiltrațiilor, cristalizării sărurilor, prezenței apei capilare, dar și diverselor modificări făcute de proprietari sau furnizori de utilități.

10. Recomandări

Recomandările privesc acele elemente care au fost adăugate clădirii de-a lungul timpului, în special în ultimele două decenii și viitoarele intervenții care vizează structura construcției.

Toate elementele înlocuite ar trebui să revină la formele și modelele inițiale (cu referire în primul rând la tâmplării). Înlocuirea cu ferestre din P.V.C. (alb) sau aluminiu a generat o rupere a unității fațadei, cu efecte vizibile asupra percepției generale a întregului volum. Același efect îl au și elementele adăugate, fie că se face referire la închiderea balcoanelor (cu sticlă pe structură metalică sau cu riflaj din baghete de lemn), sau adăugarea unor copertine.

Toate instalațiile și echipamentele poziționate (aparate de aer condiționat, țevi de gaze, fire de curenți slabi) pe clădire trebuie rezolvate „îngropat”, iar în cazul în care acest lucru nu este permis de legislație atunci trebuie urmărită unitatea intervenției.

Având în vedere încadrarea construcției în clasa I de risc seismic, intervențiile structurale sunt aproape obligatorii. În cazul în care lucrările vor demara proiectanții de arhitectură și structură vor trebui să fie dintre cei atestați de Ministerul Culturii și Cultelor. Modificarea volumului exterior, schimbarea proporțiilor elementelor, realizarea unor detalii diferite față de cele inițiale nu pot fi considerate soluții acceptabile, aceste ducând la pierderea autenticității clădirii.

11. Recomandări privind clasarea imobilului din str. Aurel Vlaicu nr. 34

Studiul realizat a impus trei direcții de protecție. O primă direcție se referă la zona din care face parte imobilul studiat, acesta fiind parte a ansamblului bulevardului Dacia constituit, în linii mari, în perioada interbelică. O altă direcție de protecție are în prim plan construcția analizată, aceasta fiind una în care principiile arhitecturii moderniste sunt aplicate cu consecvență atât la nivel volumetric cât și la nivel de detaliu. Este o construcție reprezentativă pentru opera arhitectului Tiberiu Niga, personalitate marcantă a epocii, acest fapt impunând, o dată în plus, măsuri de protejare.

Urmărind criteriile de clasare a bunurilor imobile stabilite prin ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2260 publicat în Monitorul Oficial nr. 540 din data de 17/07/2008 se pot enunța următoarele concluzii:

- Din punct de vedere al vechimii valoarea este mică.
 - Construcția a fost ridicată în 1934;
- Din punct de vedere urbanistic valoarea este mare.
 - Constituie capătul de perspectivă a intrării Ioanid, conturând o imagine echilibrată de-a lungul străzii (intrării);
 - Este parte integrantă a ansamblului bulevardului Dacia constituit în perioada interbelică. Cele mai multe dintre imobilele orientate spre bulevard au fost proiectate după principiile curentului modernist. Unitatea ansamblului este evidentă.
 - Constituie o mărturie asupra modului în care autoritățile au impus și aplicat regulamente de urbanism în perioada dintre cele două războaie.
- Din punct de vedere arhitectural valoarea este mare.
 - Arhitectura propusă se înscrie în liniile arhitecturii moderniste constituind un exemplu în acest sens. Modul de configurare al volumului, formele rectangulare, studiul umbrelor și detaliile constituie elemente de referință pentru arhitectura practică în acea epocă.
 - Un alt factor este cel al relației stabilite între diversele zone funcționale ale apartamentelor. Rezolvările urmăresc confortul maxim exprimat prin suprafața camerelor, orientarea optimă a încăperilor, relația cu spațiul exterior materializată prin balcoane și logii și distribuția circulațiilor (orizontale și verticale).
- Din punct de vedere al frecvenței (raritate și unicitate) valoare este medie.
 - Deși la o privire largă există numeroase clădiri realizate conform direcțiilor formulate de curentul modernist, construcția analizată se constituie exemplu între acestea și asta deoarece fiecare dintre principiile recunoscute ale acestui stil își găsește expresia aici.
 - Cu privire la acest criteriu trebuie luată în discuție soluția propusă pentru rezolvarea apartamentului de la parter unde suprafața construită este de aproximativ 400 mp. Dimensiunile acestuia sunt unele ieșite din tiparele obișnuite, puține fiind apartamentele care să beneficieze de o suprafață atât de generoasă
- Din punct de vedere memorial simbolic valoare este medie.
 - Construcția este una reprezentativă a arhitectului Tiberiu Niga, autor a numeroase clădiri moderniste în București și nu numai. Acesta este un nume de primă mărime în arhitectura perioadei interbelice contribuind din plin alături de Marcel Iancu, Horia Creangă, Duiliu Marcu sau G.M. Cantacuzino la configurarea unei arhitecturi cu caracteristici particulare specifice spațiului românesc.

- Ca urmare a acestor concluzii studiul propune **încadrarea imobilului** din str. Aurel Vlaicu nr. 34 **în Lista Monumentelor Istorice – grupa valorică B** așa cum este definită de art. 7, pct. 1b din legea nr. 422/2001.

- Stabilirea zonei de protecție a monumentului cerută prin legea 422/2001 (art. 8, pct. 3) a urmărit criteriile vizuale și apartenența imobilului studiat la un cadru urban (istoric, urbanistic și arhitectural) cu caracteristici similare. Conturul zonei este figurat în planșele desenate și cuprinde următoarele adrese poștale:

- Strada Aurel Vlaicu nr. 31, 30-32, 35, 36, 37, 39 și 41.
- Strada Dumbrava Roșie nr. 13 și 16.
- Bulevardul Dacia nr. 64, 66, 68, 70, 83, 85, 87, 89, 91 și 93.

12. Sursa ilustrațiilor

Fig. 1 - Planul R.A. Borroczyn, 1852.

Fig. 22 - Planul R.A. Borroczyn, 1844 - 1846

Fig. 2 - Planul Orașului București întocmit de Institutul Geografic al Armatei, 1895-1899.

Fig. 3, 23 - Planul Orașului București, 1911.

Fig. 4 - A.N.D.M.B., Serviciul Tehnic, Fond Alinieri, Dosar 540.

Fig. 5 - A.N.D.M.B., Serviciul Tehnic, Fond Alinieri, Dosar 539.

Fig. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 46 - Petru Mortu.

Fig. 24, 25, 26 - Arhiva Primăriei Municipiului București - Direcția Tehnică, fond sector 1 (Galben), dosar 628/1933.

Fig. 27 - Planul topografic al Municipiului București, 1991.

Fig. 28 - Fig. 33, 34, 35, 36, 37, 38 - Arhiva Primăriei Municipiului București - Direcția Tehnică, fond sector 1 (Galben), dosar 58/1935.

Fig. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 - Arhiva Ghigeanu Mădălin.

Fig. 41, 42 - Castelo, Ana, Gabriela, Dos Satos, Branco, Georgescu, Horia, *Modernism in Bucharest*, Salzburg, 2011, p. 50.

13. BIBLIOGRAFIE:

13.1. Lucrări generale:

-
- ***, *București anii 1920 – 1940 între avangardă și modernism*, București, Editura Simetria, 1994;
- Castelo, Ana, Gabriela, Dos Satos, Branco, Georgescu, Horia, *Modernism in Bucharest*, Salzburg, 2011;
- Celac, Mariana, Carabela, Octavian, Marcu-Lapadat, Marius, *București. Arhitectură și modernitate. Un ghid adnotat*, București, Simetria, 2005;
- Constantin, Paul, *Dicționar universal al arhitecților*, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
- Costescu, George, *Bucureștii vechiului regat*, București, Editura Universul, 1944.
- Giurescu, C., Constantin, *Istoria Bucureștilor din cele mai vechi tipuri până în zilele noastre*, București, Editura pentru Literatură, 1966;
- Lascu, Nicolae, *Bulevardele bucureștene până la primul război mondial*, București, Simetria, 2011.
- Machedon, Luminița, Scoffham, Ernie, *Romanian Modernism. The Architecture of Bucharest, 1920 - 1940*, Massachusetts, The Mit Press, 1999.
- Monda, Jean, *Jean Monda Architecte*, Bucharest, Imprimeriile Luceafărul, 1940.
- Parusi, Gheorghe, *Cronologia Bucureștilor. 20 septembrie 1459 – 1989. Zilele, faptele, oamenii Capitalei de-a lungul a 530 de ani*, București, Compania, 2007.
- Woinaroski, Cristina, et. al., *Arhitectură bucureșteană – secolul 19 și 20. Lotizarea și Parcul Ioanid*, București, Simetria, f.a.

13.2. Articole și studii:

- ***, *Casa G. Cocorăscu*, în „Arhitectura” nr. 4/1935, p. 32.
- Dinescu, Ioana, „Mitică” al caselor, în „Povestea caselor”, București, Simetria, 2000, pp. 43-64.
- Georgescu, Florian, *Aspecte privind împărțirea administrativă și evoluția demografică din București anilor 1831-1848*, în „Materiale de Istorie și Muzeografie”, III, Muzeul de Istorie a Orașului București, București, pp. 53-88;
- Ghigeanu, Mădălin, *Profil de excelență în arhitectura interbelică românească*, în

„Arhitectura” nr. 5/2011;

- Lascu, Nicolae, *Legislație și dezvoltare urbană. București 1931 – 1952*, teză de doctorat, conducător științific Alexandru Sandu, București, I.A.I.M., 1997 (mms.)
- Ionescu, Grigore, *Arhitectura românească interbelică*, în „Arhitectura”, nr. 3-4/1991, pp. 83-84;
- Machedon, Luminița, Machedon, Florin, *Arhitectura modernă din România în perioada 1920-1940*, în „București anii 1920 – 1940 între avangardă și modernism”, București, Editura Simetria, 1994, pp. 69-91;
- Machedon, Luminița, *1918 – 1944 în arhitectura românească*, în „Arhitectura”, nr. 3-4/1991, pp. 85-107;
- Stan, Simina, *Dosar de proiect Tiberiu Niga*, în „Arhitectura nr. 5/2011, pp. 90-121.

13.3. Documente juridice și de arhivă:

- ***, *Lista Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice*, Municipiul București, 2005;
- ***, *Ordonanța de urgență privind protejarea monumentelor istorice*, Monitorul oficial al României, partea I, nr. 616/30.XI.2000;
- ***, *Lista imobilelor expertizate tehnic încadrate în clasa I de risc seismic care prezintă pericol public*.
- Arhiva Primăriei Municipiului București - Direcția Tehnică, fond sector 1 (Galben), dosar 58/1935, 628/1933.
- Arhivele Naționale – Direcția Municipiului București (A.N. – D.M.B.), fond Primăria Municipiului București (P.M.B.) Alinieri, planurile 234, 539, 540, 635;

13.4. Surse cartografice:

- Borroczy, Rudolf, Artur, *Planul Bucureștiului ridicat și nivelat din porunca Dlui Marelui Vornic al Departamentului Trebilor din Năuntru Barbu Știrbei după întocmirea secției ingineresti sub direcția specială a maiorului baron Rudolf Artur Borozin în zilele prea înălțatului domn stăpânitor Gheorghe Dimitrie Bibescu V.V., 1846*, (copie realizată în 1912 de o echipă coordonată de Cincinat Sfințescu)
- *Planul orașului Bucuresci lucrat de Institutul Geografic al Armatei pentru Primăria Capitalei în al XXIII-lea an al domniei M.S. Regelui Carol I, 1895 – 1899*, f.l., f.a.

- *Planul orașului București. Ediția oficială*, 1911, f.l., f.a.
- Mihai, C., Pânteș, *Planul și ghidul orașului București*, București, 1923.
- Sâmboteanu, Ulisse, Moldoveanu M. D., *Planul Municipiului București*, 1938, f.l.
- ***, *Planul topografic al Municipiului București*, 1991, f.l., f.a.

ANEXA 1

- Sit clasat în Lista Monumentelor Istorice (2010) care include imobilul studiat

Sit I

- Nr. ctr.: 188; Cod LMI: B-II-s-B-17910; Denumire: Sit I; Localitate: municipiul București; Adresă: Splaiul Independenței – str. Vasile Pârvan – str. Berzei – str. Buzești – str. Sevastopol – str. Grigore Alexandrescu – str. Polonă – str. Mihai Eminescu – str. Traian – str. Popa Nan – str. Țepeș Vodă – str. Traian – str. Traian – str. dr. Maximilian Popper – str. Anton Pan – Bd. Mircea Vodă – Bd. Corneliu Coposu – str. Halelor; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX.

- Ansamblu clasat în Lista Monumentelor Istorice (2010) a cărui rază de protecție include sau imobilului studiat

Parcul Ioanid

- Nr. ctr.: 574; Cod LMI: B-II-a-A-18300; Denumire: Parcul Ioanid; Localitate: municipiul București; Adresă: Piața Cantacuzino Gh. f.n., sector 2 (delimitat de str. Polonă – Bd. Dacia – str. Dumbrava Roșie); Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX.

- Imobile clasate în Lista Monumentelor Istorice (2010) a căror rază de protecție include sau intersectează limitele imobilului studiat.

Bulevardul Dacia

- Nr. ctr.: 792; Cod LMI: B-II-m-B-18526; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Bd. Dacia 58 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;
- Nr. ctr.: 793; Cod LMI: B-II-m-B-18527; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Bd. Dacia 60 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;
- Nr. ctr.: 796; Cod LMI: B-II-m-B-18530; Denumire: Imobil locuințe – Th. Nicolau; Localitate: municipiul București; Adresă: Bd. Dacia 66 sector 2; Datare: prima jum. sec. XX;
- Nr. ctr.: 803; Cod LMI: B-II-m-B-18537; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Bd. Dacia 79 sector 1; Datare: prima jum. sec. XX;
- Nr. ctr.: 805; Cod LMI: B-II-m-B-18539; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Bd. Dacia 83 sector 1; Datare: prima jum. sec. XX;
- Nr. ctr.: 807; Cod LMI: B-II-m-B-18541; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Bd. Dacia 85 sector 2; Datare: prima jum. sec. XX;

Strada Dumbrava Roșie

- Nr. ctr.: 926; Cod LMI: B-II-m-B-18659; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Str. Dumbrava Roșie 9 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;
- Nr. ctr.: 928; Cod LMI: B-II-m-B-18661; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Str. Dumbrava Roșie 11 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;
- Nr. ctr.: 929; Cod LMI: B-II-m-B-18662; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Str. Dumbrava Roșie 12 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;
- Nr. ctr.: 930; Cod LMI: B-II-m-B-18663; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Str. Dumbrava Roșie 14 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;
- Nr. ctr.: 931; Cod LMI: B-II-m-B-18664; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Str. Dumbrava Roșie 16 sector 2; Datare: sf. sec. XIX – înc. sec. XX;

Strada Aurel Vlaicu

- Nr. ctr.: 2216; Cod LMI: B-II-m-B-19896; Denumire: Casă; Localitate: municipiul București; Adresă: Str. Vlaicu Aurel 41 sector 2; Datare: 1899;

Intrarea Ion Voicu

- Nr. ctr. 2218; Cod LMI: B-II-m-B-19897; Denumire: Casa Ion Voicu Localitate: municipiul București; Adresă: Intr. Voicu Ion 4 sector 2; Datare: sf. sec. XIX 1912;

ANEXA 2**FIȘA ANALITICĂ DE INVENTARIERE A MONUMENTULUI ISTORIC (anexa nr. 2 la O.M.C.C. nr. 2260/17.07.2008)
IMOBIL STR. AUREL VLAICU NR. 34, SECTOR 2, BUCUREȘTI****1. IDENTIFICARE**

1.1.	Cod L.M.I	NU
1.2.	Categorie	
1.3.	Denumirea oficială	STR. Aurel Vlaicu NR. 34

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ/AMPLASAMENT

2.1.	Stat	România [RO]
2.2.	Județ	Municipiul București [B]
2.3.	Localitate	Municipiul București, sector 2
2.4.	Cod poștal	020097
2.5.	Stradă, număr actuale	str. Aurel Vlaicu nr. 34
2.5.	Localitate anterioară	București
2.6.	Stradă, număr anterioare	
2.7.	Stradă, număr anterior	
2.8.	Coordonate geografice	
2.8.1.	Referințe geografice	Strada Aurel Vlaicu nr. 34. Suprafață parcelă 793 mp (cf. Plan topografic, carou 11A1 actualizat în 1991)
2.8.2.	Identificare cartografică	
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70
2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	
3.1.1.	Proprietate publică a statului	
3.1.2.	Proprietate privată a statului	
3.2.	Mixt	
3.4.	Privat	Da

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.1.1.	Datare început	
4.1.2.	Datare sfârșit	
4.2.	Datare prin perioade	
4.3.	Datare prin intervale de date	1934 - 1935
4.4.	Datare precisă	

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<ul style="list-style-type: none">- În 1846 terenul aparținea lui „Dobre Măcelarul”. Cea mai mare suprafață era ocupată de livadă, iar zona orientată spre stradă era destinată locuirii, aici fiind prezente două construcții.- În 1886 terenul se afla în proprietatea diaconului N. Popescu și conform planului de aliniere al străzii Țăranilor (numele vechi al străzii Aurel Vlaicu) avea numărul poștal 20.- În 1933, terenul se afla în proprietatea fraților Gheorghe și Nicolae Tanoviceanu. Accesția cer permisiunea Primăriei pentru realizarea unei parcelări din 6 loturi.- În același an, vecinii spre sud ai fraților Tanoviceanu, Mariei Theodoreanu și Dumitru Miulescu se alătură inițiativei de parcelare. Este propusă o nouă variantă de parcelare cu 12 terenuri, accesul fiind făcut printr-o fundătură.- Regulamentele de urbanism existente impun abandonarea proiectului. Noul proprietar al imobilului din strada Aurel Vlaicu, nr. 34 (cel mai probabil E. Schmeidier) va construi în perioada 1934 – 1935, clădirea ce s-a menținut până în prezent și a cărui proiect era semnat de arhitectul Tiberiu Niga.- În 1935, în spatele corpului principal se va construi un corp secundar destinat garajului. Proiectul poartă semnăturile arhitectului Tiberiu Niga și ale proprietarului E. Schmeidier.- În anii ce vor urma clădirea va fi supraetajată, proiectantul acestei intervenții fiind tot arhitectul Tiberiu Niga.
5.2.	Autor	arh. Tiberiu Niga
5.3.	Comanditar	probabil E. Schmeidier
5.4.	Ctitor	
5.5.	Meșter	
5.6.	Pictor	

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	- La jumătatea secolului al XIX-lea, zonă periferică a oraşului ce se caracteriza prin uliţe neregulate, fără preocupări pentru alinierea parcelelor sau definirea unui traseu constant al străzilor. Cele mai importante uliţe ale zonei (după planul Friederich Jung, 1853): uliţa lui Dumitru (actuala stradă Aurel Vlaicu), uliţa Precupeţilor (actuala stradă Mihai Eminescu) şi uliţa lui Odobescu (actuala strada Icoanei). - După 1880, transformări ale tramei stradale, determinate de procesul de urbanizare ce caracterizează oraşul în această perioadă. - Trasarea bulevardului Dacia şi realizarea parcelării Ioanid sunt cele mai importante intervenţii urbanistice la nivelul acestei zone, la începutul secolului al XX-lea. - După aceste acţiuni urbanistice de amploare, în zonă vor fi cunoscute doar intervenţii asupra fondului construit.
6.2.	Elemente de peisaj cultural şi natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	- Zona este caracterizată de cele două intervenţii urbanistice majore: realizarea Parcului Ioanid şi trasarea bulevardului Dacia. Parcul Ioanid, poate cea mai valoroasă parcelare pe care Bucureştiul o are, este caracterizat de construcţii realizate de arhitecţi importanţi ai perioadei: Petre Antonescu, I. D. Berindey, Grigore Cerchez, Argir Culina, Ernest Doneaud, Dimitrie Herjeu, Paul Smărăndescu. Din punct de vedere stilistic acestea urmăresc liniile curentului academist de şcoală franceză şi neoromânesc. Clădirile realizate în perioada interbelică sunt în reprezentative pentru curentul modernist. Calitatea acestora este indiscutabilă, unele fiind proiectate de arhitecţi recunoscuţi ai epocii: I. Bozianu, J. Monda sau T. Niga - Perioada comunistă şi cea post – comunistă aduc alterări punctuale ale fondului construit prin realizarea unor clădiri ieşite din contextul arhitectural al zonei. Sunt propuse în general clădiri masive cu un procent de ocupare al terenului şi o înălţime mare.
6.2.2.	Peisaj natural	
6.3.	Categoria de arhitectură	
6.3.1.	Funcţiunea actuală	- Locuinţe colective.
6.3.2.	Funcţiunea anterioară	- Locuinţe colective.
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	- Parterul corespunde unui singur apartament având o suprafaţă totală aproximativă de 380 mp. Centrul de greutate al apartamentului este orientat spre strada Aurel Vlaicu unde apar poziţionate camera de zi, biroul, sufrageria şi alte spaţii destinate întregii familii. Spre nord sunt amplasate funcţiunile auxiliare (camere ale servitorilor, bucătăria, depozitari, baie) împreună cu o circulaţie verticală secundară. Latura de sud este destinată dormitoarelor proiectate în legătură cu două băi şi un <i>dressing</i> generos. Tot aici sunt amplasate şi două scări utile celor de la nivelurile superioare. - Etajele sunt proiectate pentru două apartamente. Cel mare (aproximativ 220 mp) ocupă partea de nord şi vest (spre strada Aurel Vlaicu), iar cel mic latura de sud. Accesul se face prin scara principală în holul căreia se găseşte şi un lift. Fiecare dintre ele este deservit de o circulaţie secundară care comunică cu zona de anexe (bucătărie, băi, spaţii de depozitare).
6.4.2.	Faţade	- Volumul general este caracterizat de un accent vertical (poziţionat pe direcţia intrării Ioanid) devenit limitat pentru orizontalele balcoanelor. Formele carteziene, jocul umbrelor şi al obloanelor ferestrelor, detaliile atent studiate conturează caracteristicile arhitecturii practicate de Tiberiu Niga. - Faţadele sunt finisate cu „tencuială „strop” singura zonă care este tratată diferit fiind cea a subsolului unde opţiunea a fost cea a utilizării unei tencuieli mozaicate de culoare neagră. - Un alt element care oferă o notă de unicat soluţiei este cel al bovindoului amplasat în loggia de pe faţada orientată spre strada Aurel Vlaicu, unde întreaga suprafaţă este vitrată. Soluţia originală, realizată, propunea pentru închidere o singură bucată de sticlă de aproximativ 7 mp. - Pentru tâmplării a fost aleasă varianta celor din lemn cu obloane exterioare vopsite maro. O tratare particulară este oferită volumului vertical unde a fost aleasă o tâmplărie metalică.
6.4.3.	Formă acoperiş	- Învelitoarea are o pantă sub 10 %, fiind greu vizibilă din spaţiul public, similar altor clădiri din perioadă interbelică, aceasta imită o acoperire în terasă.
6.4.4.	Extinderi	
6.4.5.	Anexe	
6.5.	Structură	Structura este din cadre şi planşee de beton armat iar pereţii de închidere sunt realizaţi din zidărie de cărămidă.
6.6.	Materiale de construcţie	Materialele de construcţie folosite sunt: - Tencuială exterioară „strop” pe toată suprafaţa faţadelor cu excepţia zonei de soclu unde s-a folosit tencuială mozaicată de culoare neagră. - Tâmplăriile iniţiale sunt de lemn prevăzute cu rulouri exterioare, de asemenea, din lemn vopsit maro. - Tâmplăria volumului vertical este realizată din profiluri metalice (platbandă şi profiluri L din oţel).
6.6.1.	Materiale de construcţie acoperiş	- Învelitoarea este realizată din tablă plană montată pe astereală.
6.7.	Tehnici de construcţie	Tehnici curente pentru perioada de construcţie a casei (1934).
6.8.	Incadrare stilistică	Modernism
6.9.	Inscripţii	

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINŢĂRI

7.1.	Starea generală de conservare	De-a lungul timpului asupra construcţiei au acţionat mai mulţi factori care au dus la degradarea acesteia. Pe lângă factorii naturali (seisme, apă meteorică), cei antropici (diversele modificări făcute de proprietari sau furnizori de utilităţi – înlocuirea tâmplăriilor, adăugarea unor copertine, închiderea teraselor) au determinat în timp alterarea imaginii sau a diferitelor componente constructive. Stare de degradare medie.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	Fără a fi lucrare de restaurare se poate menţiona momentul realizării supraetajării construcţiei.
7.3.	Riscuri / ameninţări	Clădirea a fost inclusă în „Lista imobilelor expertizate tehnic încadrate în clasa I de risc seismic care prezintă

		pericol public".
7.3.1	Eroziune	
7.3.2	Inundații	
7.3.3	Alunecări de teren	
7.3.4	Inundații	

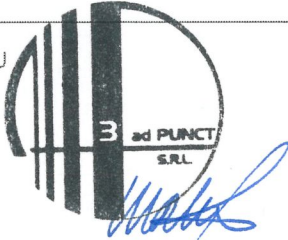
8. DOCUMENTARE

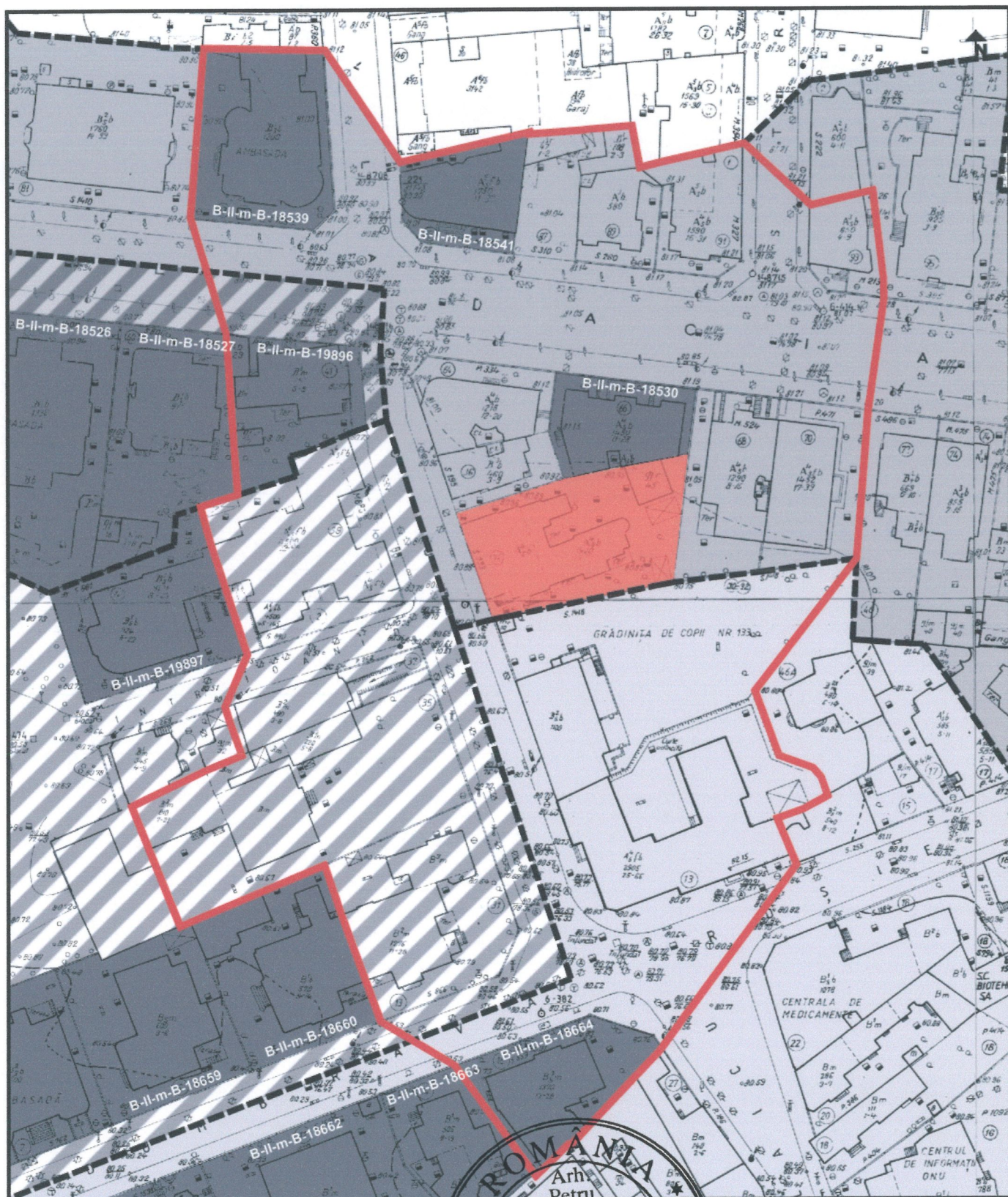
8.1.	Bibliografie	Vezi studiul istorico-arhitectural al imobilului (arh. Petru Mortu specialist atestat al Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național certificat de atestare nr. 353S/26.09.2008).
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	- A.N. – D.M.B., Fond P.M.B., Serviciul Alinieri, Planul 234 (din 1898). - A.N. – D.M.B., Fond P.M.B., Serviciul Alinieri, Planul 540. - A.P.M.B. – D.T., fond sector 1 (Galben), dosar 628/1933. - A.P.M.B. – D.T., fond sector 1 (Galben), dosar 58/1935.
8.3.	Hărți, planuri, desene	Vezi studiul istorico-arhitectural al imobilului.
8.4.	Fotografii	Vezi studiul istorico-arhitectural al imobilului.
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	1927, 2000
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	Vezi studiul istorico-arhitectural al imobilului.

9. NIVELUL CLASARE

9.1.	Grupa valorică:	
9.1.1.	- A	
9.1.2.	- B	Propunere de clasare pentru grupa valorică B
9.2.	Categoria după natura obiectivului	
9.2.1.	- I	
9.2.2.	- II	Arhitectură
9.2.3.	- III	
9.2.4.	- IV	
9.3.	Criterii de evaluare globală	-Criteriul vechimii – valoare mică -Criteriul valorii arhitecturale, artistice, urbanistice -valoare mare -Criteriul referitor la frecvență, raritate și unicitate -valoare medie -Criteriul referitor la valoarea memorial-simbolică -valoare medie
9.4.	Data și documentul protecției	- Clădirea nu este monument istoric. - Studiul istorico-arhitectural a evidențiat elemente de valoare majoră, semnificative pentru arhitectura modernistă precum și pentru opera arhitectului Tiberiu Niga. Ca urmare se propune declanșarea procedurii de clasare, pentru întreg imobilul, acesta putând fi încadrat în grupa valorică B.
9.5.	Reglementări urbanistice	- Conform PUZ – Zone Construite Protejate ale Municipiului București, imobilul studiat face parte din Zona Protejată nr. 13, „Bulevardul rezidențial Dacia care unește piața Romană cu Calea Moșilor”. - Imobilul este inclus în „situl I” al orașului, delimitat de străzile: Splaiul Independenței – str. Vasile Pârvan – str. Berzei – str. Buzzești – str. Sevastopol – str. Grigore Alexandrescu – str. Polonă – str. Mihai Eminescu – str. Traian – str. Popa Nan – str. Țepeș Vodă – str. Traian – str. Traian – str. dr. Maximilian Popper – str. Anton Pan – Bd. Mircea Vodă – Bd. Corneliu Coposu – str. Halelor.

10. INVENTARIERE

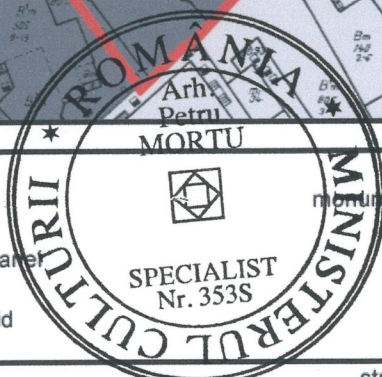
10.1.	Instituția în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. 3 ad PUNCT S.R.L. București
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	
10.2.1.	Nume	MORTU
10.2.2.	Prenume	Petru
10.2.3.	Calitate	Arhitect, specialist atestat al Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, certificat de atestare nr. 353S/26.09.2008
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	arh. Petru MORTU
10.2.5.	Semnătura și stampila conducătorului instituției în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. 3 ad PUNCT S.R.L. Director, arh. Petru MORTU
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în Comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.3.2.	Data redactării fișei	

scara 1/1000 (scara planului original 1/500)

- zona de protecție nr. 13 - Dacia
- zona de protecție nr. 40 - Grădina Icoanei
- zona de protecție nr. 70 - Parcul Ioanid

- monument istoric - grupa B
- zonă studiată
- imobil studiat

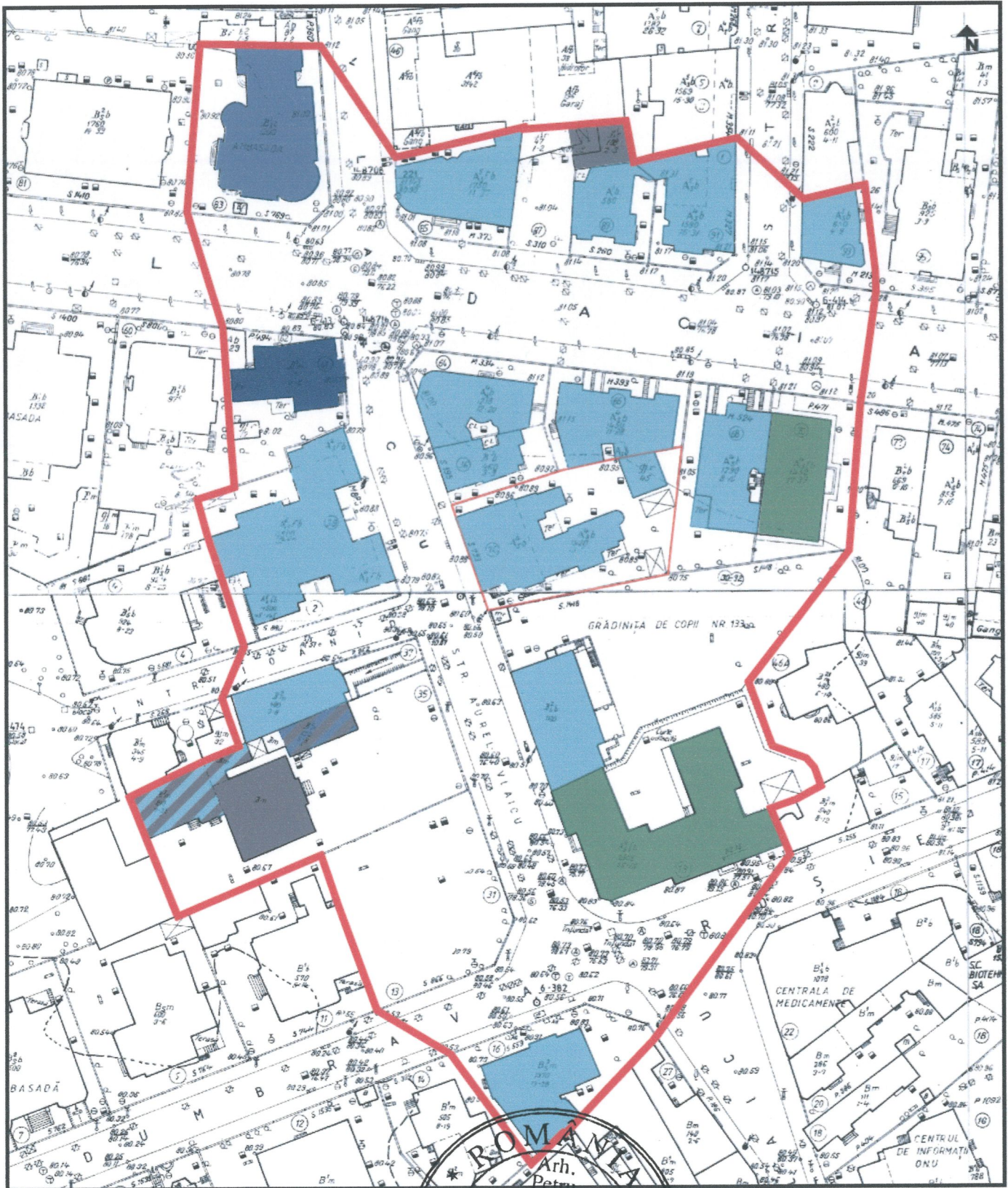

STUDIU ISTORIC

beneficiar: FILIALA TERITORIALĂ BUCUREȘTI O.A.R.
 proiectant de specialitate: 3 ad PUNCT S.R.L.
 specialist atestat M.C.P.N.: arh. Petru Mortu
 certificat de atestare nr. 353S / 26.09.2008

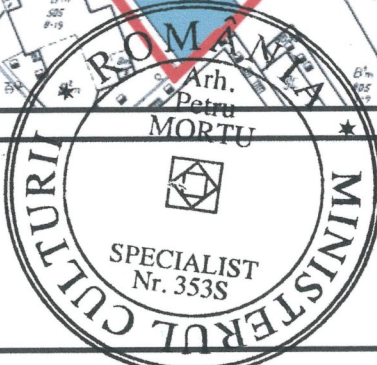
str. Aurel Vlaicu nr. 34, sector 2, București

titlul planșei: Regimul juridic de protecție	planșa nr.1
întocmit: arh. Petru MORTU	data: 20.12.2012
desenat: arh. Anamaria MORTU	pr. nr. 19/2012

scara 1/1000 (scara planului original 1/500)

	ante 1899		1945 - 1990
	1899 - 1920		post 1990
	1920 - 1945		zonă studiată

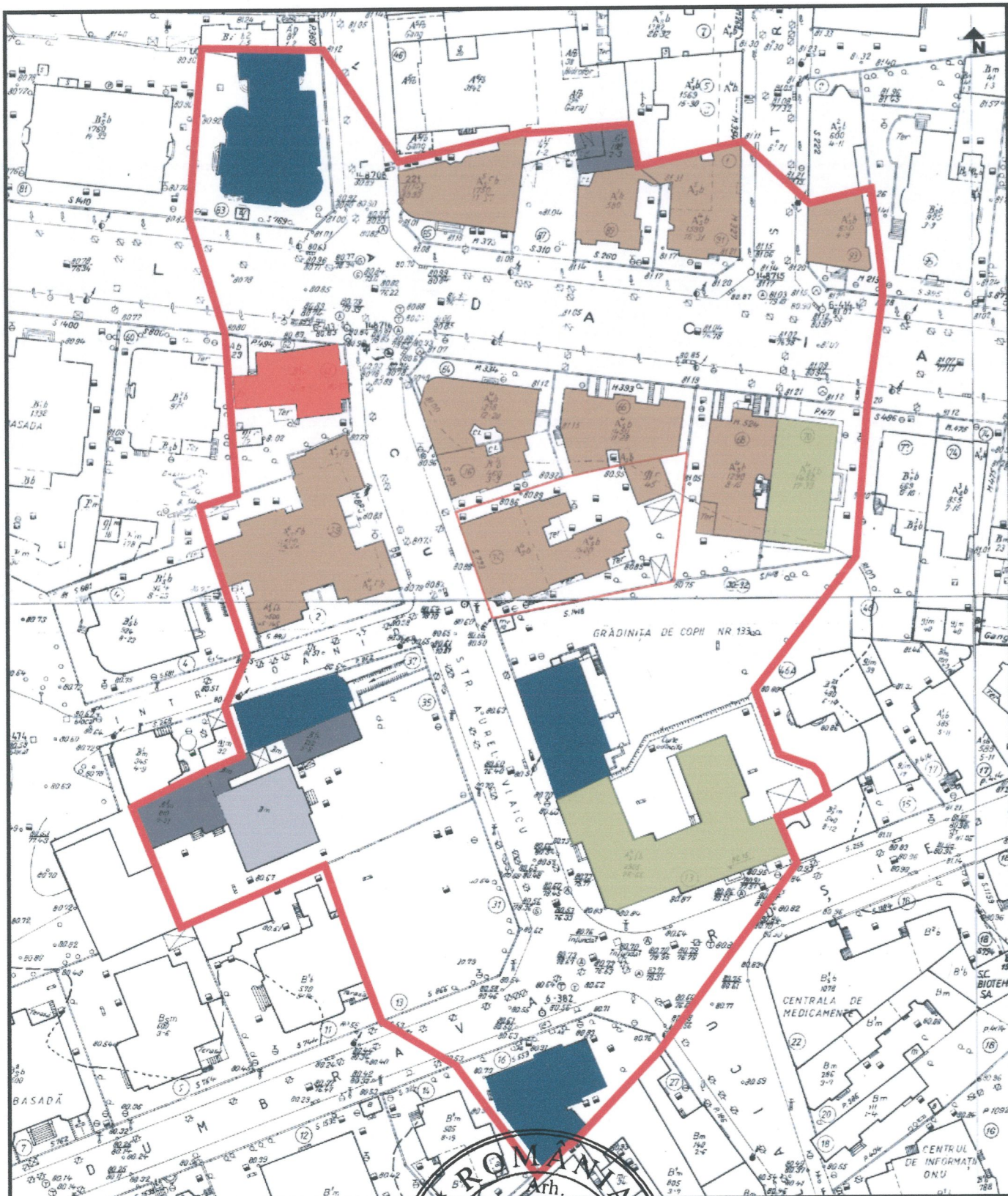

STUDIUL ISTORIC

str. Aurel Vlaicu nr. 34, sector 2, București

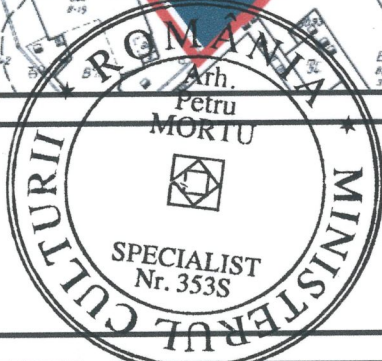
beneficiar: FILIALA TERITORIALĂ BUCUREȘTI O.A.R.
proiectant de specialitate: 3 ad PUNCT S.R.L.
specialist atestat M.C.P.N.: arh. Petru Mortu
certificat de atestare nr. 353S / 26.09.2008

titlul planșei: Vechimea fondului construit	planșa nr. 2
întocmit: arh. Petru MORTU	
desenat: arh. Anamaria MORTU	pr. nr. 19/2012

scara 1/1000 (scara planului original 1/500)

- eclectism
- neoromânesc
- modernism

- funcționalism
- contemporan
- fără stil

STUDIU ISTORIC

beneficiar: FILIALA TERITORIALĂ BUCUREȘTI O.A.R.
 proiectant de specialitate: 3 ad PUNCT S.R.L.
 specialist atestat M.C.P.N.: arh. Petru Mortu
 certificat de atestare nr. 353S / 26.09.2008

str. Aurel Vlaicu nr. 34, sector 2, București

titlul planșei: Încadrarea stilistică a fondului construit	planșa nr. 3
întocmit: arh. Petru MORTU	
desenat: arh. Anamaria MORTU	pr. nr. 19/2012

ROMÂNIA
MINISTERUL CULTURII, CULTELOR ȘI
PATRIMONULUI NAȚIONAL
INSTITUTUL NAȚIONAL AL MONUMENTELOR ISTORICE

CERTIFICAT DE ATESTARE

Nr. 353 S / 26.09.2008

Domnul *MORTU Petru*

de profesie *arhitect*, născut în anul *1975*, luna *decembrie*, ziua *18*,
în localitatea *Cernavodă*, județul *Constanța*,
legitimat cu *C.I* seria *RD* nr. *103129*, eliberată de *Secția 2 București*,
la data de *24/05/2000*, CNP **1751218421542**

este atestat pentru a desfășura activități în domeniul protejării
monumentelor istorice, având exigența de

SEMNĂTURĂ TITULAR

Mortu

SPECIALIST

Calitatea: *Elaborator studii, cercetări și inventariere
monumente istorice; Șef proiect de specialitate:
restaurare arhitectură; Verificator; Urmărirea
comportării în timp a monumentelor istorice*
Specializarea: *Studii, cercetări și inventariere monumente
istorice; Urbanism istoric; Restaurare arhitectură*

DIRECTOR GENERAL
prof. dr. ing. Dan LUNGU

SECRETAR COMISIE
arh. Gheorghe SION

[Signature]

[Signature]